Spw
3129

Spw
3129

Zum
Inventario
der Sprach Klasse
der
Gelehrtenschule
unter Nro. XXVI. nro. IV.
gehörig.

Johann Peter Millers

kurze und deutliche

Anweisung

zur

Griechischen Sprache

nebst

einer auserlesenen Chrestomathie

und den vornehmsten

Stammwörtern der griechischen Sprache.

Fünfte, vermehrte und verbesserte Ausgabe.

Leipzig,

in der Weygandschen Buchhandlung.

1791.

1991,2

Commendatio græcarum literarum ex Jac. Pontani Progymnasmatis Latinitatis p. 117.

Dorotheus. Quid libri manu geris? Matthias. Nicolai Clenardi Inſtitutiones linguæ græcæ: quæ lamentariæ mihi ſunt, neque eas fere intueor, quin propemodum illachrymer: certe quidem ſuſpiro. D. Hui egregium virum et immortali virtute præditum. Num ſpicula vibrant, quibus te convulnerent? M. Telis non aſpectabilibus ſauciant pectus meum: quin cerebrum mihi excutiant. D. Qui iſtud fieri poteſt? M. Fieri ſentio, et excrucior. D. Quæſo, quid tu hominis es? abhorres nimio opere a lingua græca: hoc illud eſt, hæc illa ſunt ſuſpiria. M. Non Pythium magis verum eſt reſponſum, quam quod dixiſti. Etiam abhorreo. D. Et quibus tandem ſuperatus rationibus? ne occultaveris. M. Ob inexplicabiles, immenſas, infinitasque difficultates, quæ me potiſſimum impediunt, deterrent ab hoc ſtudio. Myriades contractionum in nominibus & verbis, in totidem partes diſtrahunt animum meum. Tot ſunt declinationes, tot conjugationes, tot anomala, quot Athenis noctuæ. Quis vel abundantiſſimus otio iſta penitus memoria comprehenderit? D. Præclare, Terentius, opinor: Nulla eſt tam facilis res, quin difficilis fiet, quum invitus facias. Contra Mantuanus Homerus: Labor improbus omnia vincit. Et alius. Amanti nihil difficile. Tuum ingenium, quod apparet, non capitur, non oblectatur hac principe et regina linguarum: ea re invitus, & quod proximum eſt, minore cum diligentia, nulla cum

navitate ad hasce præceptiones discendas incumbis. Hæc una res difficultatem exaggerat, ubi est aliqua difficultas: ubi autem nulla est, ibi eam progignit: sicuti ex altera parte, amor & desiderium rei alicujus adipiscendæ efficiunt, ut quamvis onerosus magnusque labor, aut perparum, aut minime sentiatur. M. Tu si hic sis, aliter sentias. Scienti ac perito non videtur laboriosa scientia. Iam tu hæc liguriviſti & concoxiſti, in quibus ego tam sudo, quam si molares effoderem. D. Fatebor candide, per somnum & jocum hæc disci non posse: veruntamen minui, vel potius minus sentiri ajo laborem, si generosa discendi cupiditas affuerit, quæ frigidam suffundat. M. Tam fatuum & delirum non invenies, qui nolit græce nosse. D. Cum de voluntate loquor, non illam omnino desidem, & operum solutam intelligi postulo, qua cupiunt quidam pecuniam facere, & amplificari patrimonia, cum vacui negotiis domi sedeant: qua honoribus augeri, cum honore nihil dignum moliantur: qua eruditione præstare, cum se erudiendos nulli magistro dedant. Perquam insipienter vult, qui sic vult. Atque ut hoc tibi largiar, magnam inesse in præceptionibus difficultatem, tamen istuc ipsum cum multis præcellentibus rebus iis commune est, de quibus dictitare illud solemus: difficilia quæ pulchra. M. Haud dicam dolo: labore & studio me tantum non eneco, nec tantillo magis inhærescunt in mente mea illi canones. D. Non pauci affirmant se hoc facere, nec faciunt. M. Quomodo? D. Quia cum studium a M. Tullio brevi ac circumscripta definitione explicetur his verbis: Est vehemens & assidua ad aliquam rem applicata magna cum voluntate occupatio: ipsi aut non vehementer, aut non assidue, aut si utrumque, non adeo magna cum voluntate occupationem ad græcas literas applicant. Tu tacitus temet interroga, te excute, tecum considera, num ita te geras. Si geris: nisi bardus & truncus, stipes, caudex sis, præterque figuram hominis nihil habeas, utique addisces græcam Grammaticen. M. A tempore subsecare nihil possum, quod dem Græcis quotidie. An tu non potes minimum semihoram tribuere? M. Latina hoc quidquid est temporis sibi quoque vendicant. Attende

pau-

paulisper animum. M. Do tibi operam, loquere. D. Si nostrorum studiorum præsides ac moderatores vidissent non sufficere nobis ordinarium tempus ad græca cum latinis conjungenda, nunquam in catalogis librorum explicandorum, qui quotquot annis describuntur formis æneis, & luci committuntur, ullum auctorem libellumve græcum nominassent: nec Magistri, homines considerati & prudentes, hoc pensum a nobis exigerent. M. Sophisma & captio ista tua nihil me conturbat: tu si quid es facturus, firmiora argumenta conquiras necesse est. Ambo curare non possum. D. Tu vero potes, & poteris si voles. Aliorum exempla, quos audisti & vidisti utrumque studium persequi, tibi persuadeant. M. Abundant ingeniis. D. Do hoc de aliquibus: voluntate quidem pollent ac diligentia, nec adeo sunt imbelles ut tu. M. Postquam equis remisque contendero, non consequar tamen consummatam grammaticæ notitiam. Sic ego operam, parentes sumptum perdiderint. D. Desperatio quoque est mater ignaviae, ac plurimos pessum dedit. Extermina hanc pestem literariam ex animo tuo, speraque te adepturum omnia.

Spes alit agricolas, spes sulcis credit aratis
Semina, quæ magno foenore reddat ager.

Ferrum assiduitate usus atteritur: & quid ferro durius? aquæ guttæ cavant marmor: & quid aqua mollius? marmore solidius? Qui ergo assiduo impensa cura, perpetuatumque studium doctiorem te non reddat, minus licet valentem ingenio, quo antestas compluribus? M. Quæ per Deum, est tanta & tam fatalis hujus transmarinæ linguæ necessitas? D. Multiplex, & præcipua. Ea (ne longum faciam) ut sine ejus cognitione manca & mutila sit omnis doctrina: & qui ejus expertes sunt, ii, nec latine quidem scripta penitus percipiant. M. Paradoxa mihi narras. Doctissimos viros habeo nominare, & te novisse multos arbitror, qui alphabetum non teneant, & græcam legere vocem, cum occurrit aliqua, nesciant funditus. Sunt qui in Commentariis a se editis ita loquantur: græcum est, non legitur. Item, græcum hoc totum omitte.

omitte. Illi profecto exiſtimationis ſuæ non ideo iacturam faciunt, quia τιμη & ἀνθρωπος quid velint, aut qua ratione per caſus inflectantur, neſciant: & ſuarum artium alumnos citra damnum iſtius modi otioſorum delectamenta negligere poſſe pro cento credunt. D. Bona verba. Commemini hac ipſa de re audire e Præceptore meo: cæterum ego tantus adhuc non ſum, ut fuſius hoc de argumento mihi agendum putem. Cum legimus, quæ ab eruditis de hujus linguæ laudibus prodita ſunt ad poſteritatem, tum rationibus firmiſſimis, & bene multis demonſtrari cernimus, quam ſit ad omnem diſciplinam utilis & neceſſaria græcarum literarum cognitio: id nos credere oportet tantiſper, tum re ipſa experiamur: quemadmodum morbis impediti credunt medicis, ad ſanitatem bonitatemque valetudinis profuturam ſibi potionem, & alia quæ ab iisdem dantur pharmaca, atque antidota. M. Sed Clenardus iſte perturbatus atque confuſus eſt, & meo quidem animo docendi viam ac methodum nullam videtur cuſtodiviſſe. D. Hoc ipſum conſenſu judicaverunt quidam docti homines: quocirca, quod in rem communem eſſet adoleſcentum, in ordinem certum ac facilem ejus præcepta redegerunt. Eum librum in Galliis editum commercare: de tuis condiſcipulis ſunt qui paraverunt. M. Ante veſperam adibo ad tabernam librariam, emturus librum, quantovis pretio ſteterit. Abs te autem maximopere pro noſtra ſumma conjunctione, tuaque humanitate peto & quæſo; ſi quando te interrogavero, ne deneges mihi operam & hoc addas ad tua in me officia: ſtatui enim fervidius diſcere. D. De me ſic tibi promitto atque confirmo: nihil cum malim quam te græce vel optime noſſe, non detrectaturum tua cauſſa pauſillum hunc laborem. Tu modo fac animo erecto conſtantique ſis, & cave unquam in conſilium deſperationem adhibeas. M. Ero, ita me amabit fides: & hoc tuo facto ad eam quam erga te habui voluntatem magnus cumulus accedet, contraque omnia me, quæ potero, in te ſtudia & officia collaturum polliceor.

---

1) Die

I)

1) Die 24 Griechischen Buchstaben.

ihre Figur			Namen	Bedeutung	Zahl
Α	α	Ἄλφα	Alpha	a	1
Β	β ϐ	Βῆτα	Béta	b	2
Γ	γ	Γάμμα	Gamma	g	3
Δ	δ	Δέλτα	Delta	d	4
Ε	ε	Ἐψιλὸν	Epsilon	e	5
Ζ	ζ	Ζῆτα	Zéta	z (* ϛ. 6.)	7
Η	η	Ἦτα	(Eta Ita)	é (i)	8
Θ	ϑ θ	Θῆτα	Théta	th	9
Ι	ι	Ἰῶτα	Iota	i	10
Κ	κ	Κάππα	Cappa	k c	20
Λ	λ	Λάμβδα	Lamda	l	30
Μ	μ	Μῦ	My	m	40
Ν	ν	Νῦ	Ny	n	50
Ξ	ξ	Ξῖ	Xi	x	60
Ο	ο	Ὀμικρὸν	Omicron	o kurz	70
Π	π	Πῖ	Pi	p (*ϟ,ϡ 90.)	80
Ρ	ρ	Ρῶ	Rho	r	100
C Σ	σ ς	Σῖγμα	Sigma	s	200
Τ	τ ˥	Ταῦ	Tau	t	300
Υ	υ	Ὑψιλὸν	Ypsilon	y	400
Φ	φ	Φῖ	Phi	ph. f.	500
Χ	χ	Χῖ	Chi	ch	600
Ψ	ψ	Ψῖ	Psi	ps	700
Ω	ω	Ὠμέγα	Oméga	o lang	800

(*) Die Reuchlinianer sprechen das η wie i aus, die Erasmianer wie e, und αι wie ai, αυ wie au, ευ wie eu, ει wie ei, und οι wie oi. Das Lesen lernen Anfänger bald, wenn man ihnen deutsche Wörter griechisch vorschreibt.

[stamp]

2) Die Vokalen sind 1) lange, η, ω. 2) kurze, ε, ο. 3) lange und kurze, α, ι, υ.

3) Die Diphthongen oder zusammengesetzten Vokalen sind alle lang, als:

a) eigentliche, αι, αυ, ει, ευ, οι, ου,

b) uneigentliche, ᾳ, ῃ, ηυ, υι, ῳ, ωυ,

4) Doppelte duplices { ζ gilt δς besser σδ, ξ gilt γς, κς, χς, ψ gilt βς, πς, φς,

5) In Absicht auf die gelinde oder harte Aussprache, gibt es

a) tenues, **gelinde, ohne H.**	β	κ	τ
b) medias, **mittlere**	π	γ	δ
c) asperatas (h) **hauchförmige**	φ	χ	ϑ

(*) Die Griechen setzen des Wohlklangs halber, unmittelbar einen tenuem vor einen tenuem, einen mediam vor einen mediam, und asperatam vor einen asperatam, als ἐτύφθην für ἐτύπτθην.

6) Zween Vokalen, die unmittelbar an einander stehen, lauten bey den Griechen nicht wohl. Daher wird

a) der Apostroph (') an statt des weggeworfenen Vokals gesetzet, als δ' ἂν für δὲ ἐὰν.

b) Schiebet der Grieche zwischen zween Vokalen das ν ἐφελκυστικὸν ein, als πᾶσιν ἀνθρώποις für πᾶσι.

c) oder es werden zween Vokalen in Einen gezogen, als:

αο, αω, οι, ου,	in	ω, ᾳ,	das Iota subscriptum stehet unter ᾳ, ῃ, ῳ, bey den großen Buchstaben aber zur Seite, Αι, Ηι, Ωι.
εα, εε, εαι,		η,	
εο, οο, οου,		ου,	
οη, οα, οο,		ω,	
υε, υα,		υ,	

7) Die

7) Die Accente, Tonzeichen,
- acutus, (´) πονηρός, arbeitsam, βίος, das Leben.
- gravis, (`) πονηρὸς, böse, βιὸς, der Bogen. Δημὸς, Fettigkeit.
- circumflexus, (^) oder (~) τȢ ΘεȢ, νῦν, Δῆμος, das Volk.

(*) Die Silben eines Worts werden von der letzten Silbe an rückwärts gezählet. Wenn demnach die letzte Silbe lang ist (wie η, ω, und die Diphthongen,) so kriegt die nächstvorhergehende (penultima) einen acutum, als κυρίου von κύριος.

(**) Ist der acutus in

ultima,	penultima,	antepenultima,
	so heißt das Wort	
Oxytonum,	paroxytonum,	proparoxytonum.

8) Spiritus, Hauchzeichen,
- lenis, (᾿) ἐν ἀγάπῃ.
- asper, (῾) ὁ ἔρως.

9) Diastole zum Unterschiede τό, τε und ὅ, τι welches, da sonst τότε, alsdann, und ὅτι weil, heisset.

DICTIONES ENCLITICAE sind folgende: als (1) τὶς, τὶ, μȢ, μοὶ, μὲ, σȢ, σοὶ, σὲ, Ȣ, οἷ, ἕ, σφὲ, σφισὶ. (2) Das Verbum εἰμὶ und φημὶ im præsenti Indic. (2 perſ. ſg. ausgenommen.) (3) Die Partikeln, die sich mit π anfangen, als πῆ, πȢ, πῶς, πῶ, ποῖ, ποθὲν, ποτέ und (4) die Ausfüllungswörtgen: τε, γε, νυν, περ, δε, τοι. Die Anhängewörter verändern den Accent, indem sie ihn auf das vorhergehende Wort werfen.

II) Die Artikel.

A) *Praepositivus.* **B)** *Postpositivus*

Singulariter von Einem

	M.	F.	N.	M.	F.	N.
	der	die	das	welcher	welche	welches
N.	ὁ	ἡ	τὸ	ὅς	ἥ	ὅ
G.	τȣ͂	τῆς	τȣ͂	ȣ̔͂	ἧς	ȣ̔͂
D. und Abl.	τῷ	τῇ	τῷ	ᾧ	ᾗ	ᾧ
Ac.	τὸν	τὴν	τὸ	ὅν	ἥν	ὅ

Dualiter von Zweyen

N. A.	τὼ	τὰ	τὼ	ὥ	ἅ	ὥ
G. D.	τοῖν	ταῖν	τοῖν	οἷν	αἷν	οἷν

Pluraliter von Mehrern

N.	οἱ	αἱ	τὰ	οἵ	αἵ	ἅ
G.	τῶν	τῶν	τῶν	ὧν	ὧν	ὧν
D. A.	τοῖς	ταῖς	τοῖς	οἷς	αἷς	οἷς
Ac.	τȣ̀ς	τὰς	τὰ	ȣ̔́ς	ἅς	ἅ

Singul.		Dual.		Pluralis
N.	Τὶς n. τὶ jemand	N. Acc. V.		τιν-ὲς n. τιν-ὰ
G.	τιν-ὸς		τιν-ὲ	τιν-ῶν
D. Abl.	τιν-ὶ	G. D. Abl.		τι-σὶ
Ac.	τιν-ὰ n. τὶ		τιν-οῖν	τιν-ὰς n. τινὰ

Zur Uebung dienen: ὅστις, g. ȣ̔͂τινος, und ὁστισ-ȣ͂ν, ὅγε, ὅπερ.

Anmerkung. Der Artikel ὁ, ἡ, τὸ ist das Muster zur ersten und andern Deklination, und das Pronomen τις zur dritten.

III) Die

III) Die Endungen aller drey Deklinationen sind:

Singul.

	I.	II.	III.
N.	α, η, ας, ης	ος, ον	α, ι, υ, ω, ν, ξ, ρ, σ, ψ
G.	ης, ης, ου, ου,	ου	ος
D. Abl.	ῃ, ᾳ, ῃ	ῳ	ι
Ac.	αν, ην, αν, ην	ον	α (ν)
V.	α, η, α α (η)	ε, ον	wie im Nominat.

Plural.

	I.	II.	III.
N.	αι	οι, α	ες, α
G.	ων	ων	ων
D. Abl.	αις	οις	σι
Ac.	ας	ους, α	ας, α
V.	αι	οι, α	ες, α

Dual.

N. A. V.	α,	ω,	ε
G. D. A.	αιν	οιν	οιν

Die erste Deklination.

Singulariter

	die Muse	die Schule	der Schüler
N.	ἡ Μούσ-α	ἡ Σχολ-ὴ	ὁ μαθητ-ὴς
G.	μούσ-ης	σχολ-ῆς	μαθητ-οῦ
D. Abl.	μούσ-ῃ	σχολ-ῇ	μαθητ-ῇ
Ac.	μοῦσ-αν	σχολ-ὴν	μαθητ-ὴν
Voc.	μοῦσ-α	σχολ-ὴ	μαθητ-ὰ

Plu-

Pluraliter.

N.	μȣ́σ-αι	σχολ-αὶ	μαθητ-αὶ
G.	μȣσ-ῶν	σχολ-ῶν	μαθητ-ῶν
D. Abl.	μȣ́σ-αις	σχολ-αῖς	μαθητ-αῖς
Ac.	μȣ́σ-ας	σχολ-ὰς	μαθητ-ὰς
Voc.	μȣ̃σ-αι	σχολ-αὶ	μαθητ-αὶ

Dualiter.

N. A. V.	μȣ́σ-α	σχολ-ὰ	μαθητ-ὰ
G. D. Abl.	μȣσ-αιν	σχολ-αῖν	μαθητ-αῖν

Zur Uebung dienen: ψυχὴ, die Seele; κώμη, das Dorf; τιμὴ, die Ehre; ῥίζα, die Wurzel; ὁ ὀρχηστὴς, der Tänzer; ψεύστης, der Lügner; Ἀγχίσης, Ἑρμῆς, Merkur.

(*) Alle Wörter, die auf ας und ης ausgehen, sind männlichen, die sich aber auf α und η enden, weiblichen Geschlechts.

(**) Die Wörter, die auf ein α und ας purum (vor welchem ein Vokal stehet,) und in δα, θα, ρα, ausgehen, behalten im Sing. ihr α, als καρδία, ας. Die übrigen verwandeln ihr α meistens in η, als τράπεζα, ης.

Die zwote Deklination.

Singul.

	das Wort	das Schaaf	das Gemüth
N.	ὁ λόγ-ος	τὸ πρόβατ-ον	ὁ νό-ος, νȣ̃ς
G.	λόγ-ȣ	προβάτ-ȣ	νόȣ, νȣ̃
D. Abl.	λόγ-ῳ	προβάτ-ῳ	νό-ῳ, νῷ
Ac.	λόγ-ον	πρόβατ-ον	νό-ον, νȣ̃ν
Voc.	ὦ λόγ-ε	πρόβατ-ον	νό-ε, νȣ̃

Plu-

Plural.

N.	οἱ λόγ-οι	πρόβατ-α	νό-οι, νοῖ
G.	λόγ-ων	προβάτ-ων	νό-ων, νῶν
D. Abl.	λόγ-οις	προβάτ-οις	νό-οις, νοῖς
Ac.	λόγ-ȣς	πρόβατ-α	νό-ȣς, νȣ̃ς
V.	ὦ λόγ-οι	πρόβατ-α	νό-οι, νοῖ

Dualis.

N. A. V.	τὼ λόγ-ω	τὼ προβάτ-ω	τὼ νόω, νῶ
	τοῖν λόγ-οιν	τοῖν προβάτ-οιν	τοῖν νόοιν, νοῖν.

Beyspiele zur Uebung: ἅγιος, heilig; ἄμμος, der Sand; νῆσος, die Insel; βίβλος, das Buch; δρόσος, der Thau; δένδρον, der Zweig.

(*) Man merke 1) daß die Wörter in ος fast alle männlich sind. 2) Daß nach der Athenienſiſchen Mundart ος und ον verwandelt werden in ως und ων, und daß im Accuſativo öfters das ν nach dem attiſchen Dialekte wegfalle, als:

	Singul.	Plural.	Dual.
	der Löwe		
N.	λεὼς	λεῲ	N. A. V. λεὼ
G.	λεὼ	λεῶν	G. & D. λεῶν
D. A.	λεῷ	λεῷς,	und ſo auch ἀνώγεων,
Ac.	λεὼν	λεὼς	ἅλως.
V.	λεὼς	λεῴ	

Die dritte Deklination.

Singul.

	der Monat	der Mann		wahr	
N.	ὁ μὴν,	ὁ ἀνὴρ	contr.	ἀληθὴς	Neutr. θὲς
G.	μην-ὸς	ἀν-έρος,	ἀνδρὸς	ἀληθέος,	θȣ̃ς
D. Abl.	μην-ὶ	ἀν-έρι	δρί	ἀληθεϊ,	θεῖ
A.	μῆν-α	ἀν-έρα	δρα	ἀληθέα,	θῆ
V.	ὦ μὴν	ἄνερ		ἀληθὲς	

Plu-

Plural.

N.	μῆν-ες	ἀνέ-ρες, ἄνδρες	ἀληθέες, θεῖς N. έα, ῆ
G.	μην-ῶν	ἀνέ-ρων δρῶν	ἀληθέων, ῶν
D.Abl.	μη-σὶ	ἀνδ-ράσι	ἀληθέσι
A.	μῆν-ας	ἀνέ-ρας δρας	ἀληθέας. θεῖς
V.	μῆν-ες	ἀνέ-ρες δρες	ἀληθέες, εῖς

Dual.

N. A. V. τὼ & ὦ	μῆν-ε	ἀνέρ-ε	ἀληθέε, θῆ
D. G. τοῖν	μην-οῖν	ἀνέρ-οιν	ἀληθέοιν, οῖν

Zur Uebung: ἀλώπηξ, der Fuchs; gen. εκος; μάστιξ, G.. ιγος, die Peitsche; αἴξ, G. αἰγὸς, die Ziege; γόνυ, G. ατος, das Knie; βασιλεὺς, Gen. έως, D. έϊ, contr. εῖ, der König; ποιμὴν, der Hirte.

(*) 1) Männlich sind in dieser Deklination die meisten Wörter, die sich enden auf αν, ην, υν, ων, ως, ους, ξ, ειρ, ηρ, υρ, ωρ, ψ. 2) Feminina, die ausgehen auf ιγξ, (auch einige auf αξ, ηξ, ιξ, υξ, ωξ) ιν, ας, (*genit.* άδος) εις, ις, υς. 3) Generis neutrius sind alle Substantiva, die α, ι, υ, αρ, ορ, ος, ας, ωρ, (*genit.* ατος) haben. Sonst ist bey dieser Deklination noch manches wegen des *genitivi* und anderer ungleichen Veränderungen zu merken, das man aber durch die Uebung nach und nach lernen muß.

(**) Beym Beschlusse der Deklinationen könnten wir noch einige Anomalien der *Nominum* anmerken, als z. E. daß 1) einige nur im singulari gebräuchlich sind; andere 2) nur in etlichen Casibus, als ἀλλήλων, οις, ους, ους, ας, α;

noch

noch andere 3) im singulari masculina und feminina, im plurali aber neutra sind, als ὁ δεσμὸς, ὁ λύχνος, ἡ κέλευθος u. s. f.

A) Einige Wörter werden nicht verändert, sondern man erkennet nur aus dem ihnen vorgesetzten Artikel, in welchem Casu sie stehen, als Ἀβραὰμ, Δαβὶδ, S. im Griechischen Matth. 1, 2-16.

B) Noch andere werden gar besonders decliniret, als ζεὺς, Jupiter, γυνὴ (γύναιξ) Μωσῆς, Moses. Der Name Jesus wird so declinirt: N. ὁ Ἰησοῦς. G. τοῦ Ἰησοῦ. D. τῷ Ἰησοῦ. Ac. τὸν Ἰησοῦν. V. ὦ Ἰησοῦ. Abl. τῷ Ἰησοῦ.

C) Man theilt die Nomina ein 1) in Familien- und Nationalbenennungen: jene, (die patronymica) benennen die Personen nach ihren Voreltern durch die Endung ίδης und ίων, als κρονίδης, πριαμίδης, von Κρόνος und Πρίαμος; Diese, die (Gentilitia) gehen auf ευς, ος, της, und im femin. auf σα, aus, als Ἀλεξανδρεὺς, ein Alexandriner, von Ἀλεξάνδρεια, Ἀθηναῖος von Ἀθήνη, Σπαρτιάτης von Σπάρτη, ἡ Κιλίσσα von Κίλιξ, Σουηβὸς, Schwabe.

2) in *Diminutiva* Verkleinerungswörter, als πατρίδιον, Papachen von πατὴρ, νεανίσκος, ein Jüngelchen, ἀδελφάσιον, Herzensbrüderchen.

(***) Sonst ist es sehr gut, wenn man Anfängern bey Zeiten zeiget, wie die Nomina von den Verbis, und insbesondere von den 3 Personen des Præteriti herkommen.

IV) ADIECTIVA und PARTICIPIA.

	Masculinum	Femininum	Neutrum
Adi.	μέλ-ας, schwarz,	μέλ-αινα,	μέλ-αν
Part.	ἀκού-σ-ας, der gehöret hat,	ἀκού-σ-ασα,	ἀκού-σ-αν
A.	ἀγαθ-ὸς, gut,	ἀγαθ-ὴ,	ἀγαθ-ὸν
P.	τυφ-θεὶς, der geschl. word. ist,	τυφ-θεῖσα,	τυφ-θὲν
A.	γλυκ-ὺς, süß,	γλυκ-εῖα,	γλυκ-ὺ
P.	διδ-οὺς, der gegeben hat,	διδ-οῦσα,	διδ-ὸν
A.	σοφ-ὸς weise,	σοφ-ὴ,	σοφ-ὸν
A.	ἀληθ-ὴς, wahrhaftig,	ἀληθ-ὴς,	ἀληθ-ὲς
A.	τέρ-ην, zart,	τέρ-ην,	τερ-εν
A.	πολύπ-ους, vielfüßig,	πολύπ-ους,	πολύπ-ουν

V) NVMERALIA, (Zahlwörter.)

1) Die unter 5 und über 100 (in Cardinalibus) stehen, werden decliniret, als εἷς, f. μία, n. ἕν. G. ἑνὸς, μιᾶς, ἑνὸς, u. s. w. und so auch οὐδεὶς und μηδεὶς. 2) δύο im Dat. δυσὶ. 3) τρεῖς, Dat. τρισὶ. 4) τέσσαρες, τεσσαρων, τεσσάρσι und τέτρασι, τέσσαρας. 5) πέντε. 6) ἕξ. 7) ἑπτὰ. 8) ὀκτὼ. 9) ἐννέα. 10) δέκα. 11) ἕνδεκα. 12) δώδεκα. 13) δεκατρεῖς. 20) εἴκοσι. 30) τριάκοντα. 40) τεσσαράκοντα. 50) πεντήκοντα. 60) ἑξήκοντα. 70) ἑβδομήκοντα. 80) ὀγδοήκοντα. 90) ἐννενήκοντα. 100) ἑκατὸν. 200) διακόσιοι. 1000) χίλιοι, αι, α. 2000) δισχίλιοι. 10000) μύριοι. 100000) ἑκατονταкισχίλιοι. 1000000) ἑκατονταкισμύριοι.

VI) COMPARATIO

oder die Vergleichung der Dinge unter einander, geschicht bey den Griechen meistens also, daß in den Wörtern auf ας, ης und υς zum Neutro Positivi

ſitivi in dem Comparativo τερος, und im Superlativo τατος geſetzt wird. Das ν fällt alsdann bey einigen weg. In den Wörtern auf αρ, εις und ες wird der Comp. und Superlat. vom Nomin. Maſc. Sing. gemacht.

Poſitivus.	Comparativus.	Superlat.
μέλας, ſchwarz,	μελάν-τερος	μελάν-τατος
μάκαρ, ſelig,	μακάρτερος	μακάρτατος
χαρίεις, lieblich,	χαριέστερος,	χαριέστατος
ἀληθὴς, wahr,	ἀληθέστερος,	ἀληθέστατος
κοῦφος, leicht,	κουφότερος,	κουφότατος
διπλοῦς, zweyfach,	διπλούστερος,	διπλούστατος
εὐδαίμων, glückſelig,	εὐδαιμονέστερος,	εὐδαιμονέστατος
γλυκὺς, ſüſſe,	γλυκύτερος und γλυκίων,	γλυκύτατος und γλύκιστος.

1) Der Comparativus und Superlativus, (wenn der Poſitivus in ος ausgehet,) haben im feminino α und η, und im Neutro ον, als von σοφὸς, fem. σοφωτέρα, σοφωτάτη, neutr. σοφὸν, σοφώτερον, σοφώτατον.

(*) Man findet Comparativos und Superlativos a) von Subſtantivis, als von κέρδος, der Gewinn, κερδίων, vortheilhafter, κέρδιστος. b) Von adverbiis und praepoſitionibus, als von πρὸ vor, πρότερος, πρότατος, von ἔσω, drinnen, ἐσώτερος, der innere, ἐσώτατος, der innerſte.

2) Iſt Penultima Poſitivi kurz, ſo wird ο in ω verwandelt, iſt ſie aber anceps, ſo wird bald ο, bald ω geſetzet.

3) *Comparationes anomalae* sind

ἀγαθὸς gut. C. βελτίων, S. ιστος, I. κρείττων, κράτιστος;

κακὸς, böse, ίων, S. ιστος, χείρων, χείριστος;

μικρὸς, klein, ότερος, ότατος, ἥσσων, ἥκιστος, ἐλάσσων, ἐλάχιστος;

μέγας, groß, μείζων und μειζότερος, μέγιστος;

πολὺς, viel, πλείων, πλεῖστος;

μακρὸς, lang, μηκίων, μήκιστος;

καλὸς, schön, καλλίων, κάλλιστος;

ῥᾴδιος, leicht, ῥᾴων, ῥᾷστος und viele andere mehr.

VII) PRONOMINA.

Ἐμὸς, ἡ, ὸν, mein; σὸς, ἡ, ὸν, dein; ἑὸς, ἡ, ὸν, sein; νωΐτερος, έρα, ερον; ἡμέτερος, α, ον, unser; σφωΐτερος, ὑμέτερος, euer; und σφέτερος, ihrer, werden wie Adiectiva nach der ersten und zwoten Deklination flectiret; etliche aber, als ἐκεῖνος, η, ο, er, und αὐτὸς, ἡ, ὸ, werden wie der Articulus dekliniret. Die übrigen gehen auf diese Art:

Singularis.

N. ἐγὼ ich,	σὺ du	
G. ἐμοῦ, μοῦ meiner,	σοῦ deiner,	οὗ seiner
D. ἐμοὶ, μοὶ mir	σοὶ dir,	οἷ sich
A. ἐμὲ, μὲ mich,	σὲ dich,	ἓ sich

Plura-

Pluralis.

N.	ἡμεῖς wir,	ὑμεῖς ihr,	σφεῖς sie
G.	ἡμῶν unser,	ὑμῶν euer,	σφῶν ihrer
D.	ἡμῖν uns,	ὑμῖν euch,	σφίσι ihnen
A.	ἡμᾶς uns,	ὑμᾶς euch,	σφᾶς sie

Dualis.

N. A.	νῶϊ, νὼ	σφῶϊ, σφὼ	σφωὲ, σφὲ
G. D.	νῶϊν, νῷν	σφῶϊν, σφῷν	σφωῒν, σφῒν

Singularis.

N.	οὗτος, dieser,	αὕτη, diese,	τοῦτο dieses
G.	τούτου	ταύτης	τούτου
D. Abl.	τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ
Ac.	τοῦτον	ταύτην	τοῦτο

Pluralis.

N.	οὗτοι	αὗται	ταῦτα
G.	τούτων	τούτων	τούτων
D. Abl.	τούτοις	ταύταις	τούτοις
Ac.	τούτους	ταυτας	ταῦτα

Dualis.

N. Ac.	τούτω	ταύτα	τούτω
G. D. A.	τούτοιν	ταύταιν	τούτοιν

	Pluralis	Singularis
G.	Ἀλλήλων unter einander	ἐμαυτȣ̃, ῆς, ȣ̃
D. A.	ἀλλήλοις, αις, οις	ἐμαυτῷ, ῇ, ῷ
Acc.	ἀλλήλȣς, ας, α	ἐμαυτὸν ὴν, τὸ

(*) So gehen auch σεαυτȣ̃ (σαυτȣ̃) und ἑαυτȣ̃, (αὑτȣ̃.) τοι-ȣ̃τος, und τηλικ-ȣ̃τος ein solcher.

N.	ὁ, ἡ, τὸ δεῖνα, jemand, (poet. δεὶς)
G.	δεῖνα, δεῖνος, δείνατος
D. Abl.	δεῖνα, δεῖνι, δείνατι
Acc.	δεῖνα.

VIII) Von den VERBIS.

Die Tempora werden auf diese Art von einander abgeleitet:

1) Praesens muß aus dem Wörterbuche gelernet werden.

2) Imperfectum kömmt vom Praesenti her, ω wird verwandelt in ον, und das Augment ε vorgesetzet: aus τύπτω wird ἔ-τυπτ-ον, und ἄρχω hat ἦρχον.

(*) Das Augment ε, stehet bey einem Verbo, das mit einem Consonans anfängt, und heißt bey den gemeinen Sprachlehrern ohne Grund das Augm. syllabicum: Ist aber hingegen der erste Buchstabe des Verbi ein Vocal, so wird das ε in einen Diphthongen verwandelt, und heißt alsdann ein Augm. temporale: Auf diese Art:

α) wird

α	wird ver-	η		αι	wird ver-	ῃ
ε	wandelt	η		αυ	wandelt	ηυ
ο	in	ω		οι	in	ῳ

3) Fut. 1. bekömmt vor das ω noch ein σ, welches aber verändert wird nach n. 5. Das fut. 2. gehet auf ῶ aus. Das σ wird herausgeworfen, und das ω bekömmt einen Circumflex.

4) Der Aoristus 1. verwandelt das ω des futuri 1. in ein α, und bekömmt vorne das Augment.

5) Das Perfectum setzt vor das Augmentum Aoristi primi noch den ersten Consonans des Verbi, und macht aus ἐ-ποίησ-α, π-ε-ποίηκα: das σ des Futuri und Praeteriti aber wird auf folgende Art verändert: Diejenigen Verba,

die im Praes. haben	β, π, φ, πτ	haben im Fut.	ψ	und im Praet.	φ
	γ, κ, χ, κτ,		ξ		χ
	δ, θ, τ,		σ		κ
	ζ, σσ, ττ,		ξ, σ		κ, χ
	λ, μ, ν, ρ,		ῶ		κ
	σ		σ		κ

6) Vom Perfecto kommen her

α) Plusquamperfectum: es verwandelt α in ειν, und setzt vor die augmenta perfecti noch ε; aus τέ-τυφα wird ἐ-τε-τύφ-ειν.

β) Perfectum passivi: φα wird verwandelt in μμαι, χα in γμαι, κα in σμαι, z. E. aus πέπεικα wird πέπεισμαι, aus τέτυφα wird τέτυμμαι, aus λέλεχα wird λέλεγμαι.

 7) Vom

7) Vom Perfecto passivi werden gemachet
a) das Plusquamperfectum passivi
von der 1. Person, aus μαι, wird μην.
b) das fut. 3.
von der 2. Person, aus αι wird ομαι.
c) der Aor. 1. pass.
von der 3. Person, aus ται wird θην.

8) Vom Aor. 1. passivi kömmt her
fut. 1. pass. das ν wird in σομαι verwandelt,
aus ἐτύφθην, wird τυφθήσομαι.

9) Vom Futuro 2. activi kommen her
א) fut. 2. medii, ω wird verwandelt in οῦμαι.
ב) Aor. 2. activi, aus ω wird ον.

10) Vom A. 2. act. kommen her
1) A. 2. med. aus ον wird όμην.
2) A. 2. pass. aus ον wird ην, ἔτυπον, ἐτύπην.

11) Vom Aor. 2. passivi kommen her
aa) fut. 2. pass. das ν fällt weg und σομαι wird angehänget, als ἐτύπην, τυπήσομαι.
bb) Perfectum medii, aus ω wird α, τυπῶ, τέτυπα.
cc) Plusquamperf. med. aus α wird ειν, τέτυπα, ἐτετύπειν.

Tabelle zur Ableitung der Temporum.

- **Præsens** τυπτω
  - imperf. act. ετυπτον
  - fut. 1. a. τυψω
    - a. 1. a. ετυψα
      - a. 1. m. ετυψαμην
    - perf. a. τετυφα
      - plpf. a. ετετυφειν
      - Perf. pass. — plpf. pass.
        - 1. τετυμμαι — ετετυμμην
        - fut. 3.
        - 2. τετυψαι — τετυψομαι
        - a. 1. p. f. 1. p.
        - 3. τετυπται — ετυφθην, τυφθησομαι
  - f. 2. a. τυπω
    - f. 2. m. τυπουμαι
    - a. 2. a. ετυπον
      - a. 2. m. ετυπομην
      - a. 2. p. ετυπην — f. 2. p. τυπησομαι
    - perf. m. τετυπα, daher plpf. m. ετετυπειν.

Die Endungen aller Temporum sind diese:

1) Praesens: S. ω, εις, ει: Pl. ομεν, ετε, ουσι.
Und so gehen auch das fut. 1. und fut. 2.

2) Imperf. S. ον, ες, ε: Pl. ομεν, ετε, ον, und so auch der Aor. 2.

3) Aor. 1. S. α, ας, ε: Pl. αμεν, ατε, αν.

4) Perf. S. α, ας, ε: Pl. αμεν, ατε, ασι.

5) Plusqpf. S. ειν, εις, ει: Pl. ειμεν, ειτε, εισαν.

	Indicativus in *Barytonis*.	Imperativus.
Praeſ.	τύπτ-ω ich ſchlage S. ω, εις, ει D. ετον ετον P. ομεν, ετε, ουσι	τύπτ-ε ſchlage du ε, έτω ετον, έτων ετε, έτωσαν.
Imp.	ἔτυπτ-ον ich ſchlug. S. ον, ες, ε. D. ετον, έτην. P. ομεν, ετε, ον.	* * *
Perf.	τέ-τυφ-α ich habe geſchlagen. S. α, ας, ε D. - ατον, ατον P. αμεν, ατε, ασι	τέτυφ - ε habe du geſchlagen. *vt praeſens.*
Plusq.	ἐτε-τύφ - ειν ich hatte geſchlagen. S. ειν, εις. ει. D. ειτον, είτην. P. ειμεν, ειτε, εισαν.	* * *
Aor. 1.	ἔ-τυψ-α ich habe geſchlagen. S. α, ας, ε D. - ατον, άτην P. αμεν, ατε, αν	τύψ-ον ſchlage, ha= ον, άτω (be du ατον, άτων (geſchl. ατε, άτωσαν.
Aor. 2.	ἔ-τυπ-ον ich habe geſchlagen. *vt imperfectum.*	τύ-πε habe du ge= ſchlagen. *vt praeſens.*
Fut. 1.	τύψ-ω ich werde ſchlagen. *vt praeſens.*	*deficit.*
Fut. 2.	τυπ - ῶ, ich werde ſchlagen. S. ῶ, εῖς, εῖ D. - εῖτον, εῖτον P. οῦμεν, εῖτε, οῦσι.	*deficit.*

Optativus.	Coniunctiv.	Infinit.	Particip.
τύπτ-οιμι daß ich οιμι, οις, οι οιτον, οίτην οιμεν, οιτε, οιεν. (möchte schlagen.	τύπτ-ω ich schlage ω, ῃς, ῃ ητον, ητον ωμεν, ητε, ωσι	τύπτ-ειν schlagen	τύπτ-ων, ουσα, ον. ein schlagen- der.
τετύφ-οιμι daß ich möchte geschlagen werden. *vt praesens.*	τετύφ-ω ich habe geschlagen. *vt praesens.*	τετυφ-έναι geschlagen haben.	τετυφ-ώς υῖα, ός. der geschla- gen hat.
τύψ-αιμι daß ich αιμι, αις, αι αιτον, αίτην αιμεν, αιτε, αιεν (geschl. hätte.	τύψ-ω ich habe geschlagen. *vt praesens.*	τύψ-αι geschlagen haben.	τύψ-ας, ασα, αν der geschlagen hat.
τύπ-οιμι daß ich geschlagen hätte. *vt praesens.*	τύπ-ω ich habe geschlagen. *vt praesens.*	τυπ-εῖν geschlagen haben.	τυπ-ών, οῦσα, όν. der geschlagen hat.
τύψοιμι daß (wenn ich schlagen würde. *vt praesens.*	*deficit.*	τύψ-ειν schlagen werden.	τύψ-ων ουσα, ον. der schlagen wird.
τυπ-οῖμι daß (wenn οῖμι, οῖς, οῖ οῖτον, οίτην οῖμεν, οῖτε, οῖεν (ich schlag. würde.	*deficit.*	τυπ-εῖν, schlagen werden.	τυπ-ῶν οῦσα, οῦν. der schlagen wird.

NB. Die *Aoristi* verlieren ihr *Augmentum* (p. 20.) *extra Indicativum.*

	Indicativus.	Imperativus.
Pr.	τύπτ-ομαι ich werde geschlagen.	τύπτ-ου werde du
	S. ομαι, ῃ, εται	ου, έσθω geschla-
	D. όμεθον, εσθον, εσθον	εσθον, έσθων (gen.
	P. όμεθα, εσθε, ονται	εσθε. έσθωσαν
Im.	ἐτυπτ-όμην ich ward geschlagen.	* * *
	S. όμην, ου, ετο. D. όμεθον, εσθον, έσθην.	P. όμεθα, εσθε, οντο.
Pf.	τέτυμ-μαι ich bin geschlagen worden.	τέτυπ-σο sey du ge-
	S. μαι, σαι, ται	σο, σθω (schl. wor-
	D. μεθον, σθον, σθον	σθον, σθων (den.
	P. μεθα σθε, νται	σθε, σθωσαν.
	τέτυμμαι, τέτυψαι, τέτυπται	τέτυψο, τετύφθω
	τετύμμεθον, τέτυφθον, τέτυφθον	τέτυφθον, τετύφθων
	τετύμμεθα, τέτυφθε, (1) τετυμμένοι εἰσὶ	τέτυφθε, τετύφθω-
Pl.	ἐτετύμ-μην ich war geschlagen worden.	* * * (σαν.
	S. μην, σο, το. D. μεθον, σθον, σθην.	P. μεθα, σθε, ντο.
	ἐτετύμμην, ἐτέτυψο, ἐτέτυπτο	
	ἐτετύμμεθον, ἐτέτυφθον, ἐτετύφθην	
	ἐτετύμμεθα, ἐτέτυφθε, (1) τετυμμένοι ἦσαν.	
A. 1.	ἐ-τύφθ-ην } ich bin geschlagen	τύφθ-ητι } sey du
A. 2.	ἐ-τύπ-ην } worden.	τύπ-ηθι } geschl.
	S. ην, ης, η	ηθι-ήτω (worden.
	D. - ητον, ήτην	ητον, ήτων
	P. ημεν, ητε, ησαν	ητε, ήτωσαν.
F. 1.	τυφθήσ-ομαι } ich werde geschlagen	
F. 2.	τυπήσ-ομαι } werden.	
		deficit.
F. 3.	τε-τύψ-ομαι ich werde bald ge-	
	schlagen seyn.	
	vt praesens.	

N. (1) Die tertia persona pluralis perfecti und plusquamperfecti indicativi, wie auch das ganze perfectum und plusquamperfectum optativi und coniunctivi kann auf zweyerley Weise flectiret werden: nämlich *regulariter* und mit einem Worte, wenn das *μαι* und *μην* in diesen temporibus purum ist; *irregulariter* und periphrastice, wenn es impurum ist.

Optativus.	Coniunctiv.	Infinit.	Partic.
τυπτ-οίμην daß ich οίμην, οιο, οιτο οίμεθον, οισθον, οίσθην οίμεθα, οισθε, οιντο (geschlagen würde.	τύπτ-ωμαι ich ωμαι, ῃ, ηται ώμεθον, ησθον, ησθον ώμεθα, ησθε, ωνται (werde geschl.	τύπτ-εσθαι geschlagen werden.	όμενος ομένη όμενον dergeschl. wird.
τετυμ-μένος εἴην 1) daß ῄμην (2) ῇο, ῇτο (ich ῄμεθον, ῇσθον, ῄσθην ῄμεθα, ῇσθε, ῇντο. So auch ῴμην, ύμην, ίμην, αίμην, είμην. οίμην τετυμμένος (wäre ge- εἴην, εἴης, εἴη τετυμμένω (schlagen εἴητον, εἰήτην τετυμμένοι (worden εἴημεν, εἴητε, εἴησαν	τετυμ-μένος ὦ (1) ich ῶμαι (2) ῇ, ῆται ώμεθον, ῆσθον, ῆσθον ώμεθα, ῆσθε, ῶνται sey geschl. worden. τετυμμένος ὦ, ᾖς, ᾖ τετυμμένω ἦτον, ἦτον τετυμμένοι ὦμεν, ἦτε, ὦσι	τετύφ-θαι geschlagen worden seyn.	μένος μένη μένον geschla- gen.
τυφθ-είην } d. ich wäre τυπ-είην } geschlagen είην, είης, είη (word. είητον, ειήτην είημεν, είητε, είησαν	τυφθ-ῶ } ich sey ge- τυπ-ῶ } schlag. w. ῶ, ῇς, ῇ ῆτον, ῆτον ῶμεν, ῆτε, ῶσι	τυφθ-ῆναι } τυπ-ῆναι geschl. wor- den seyn.	είς, εῖσα έν geschla- gen.
τυφθησ-οίμην) daß ich τυπησ-οίμην) möchte geschlagen werden. τετυψ-οίμην daß ich möchte bald geschlag. *vt praesens.* (w. s.	*deficit.*	τυφθήσεσθαι τυπήσ-εσθαι (3) τετύψ-εσθαι (4)	όμενος (5) όμενος (6) *vt praes.*

(2) Z. E. *in optativo*, πεφιλήμην, τετιμήμην, κεχρυσῴμην, λελύμην, κεκρίμην, ἐκταίμην, τεθείμην, δεδοίμην; *in coniunctivo* πεφιλῶμαι, τετιμῶμαι, κεχρυσῶμαι, κεκρῶμαι, λελῶμαι, ἐκτῶμαι, τεθῶμαι, δεδῶμαι, von φιλέω, τιμάω, κρίνω, λύω, χρυσόω, κτείνω, τίθημι, δίδωμι.

(3) werden geschlagen werden. (4) bald geschlag. worden seyn.
(5) der da wird geschl. werden. (6) der da wird geschl. w. seyn.

	Indicativus.	Imperativus.
Pr.	τύπτ-ομαι ich schlage.	τύπτ-ȣ schlage du.
Imp.	ἐτυπτ-όμην ich schlug.	
	* Diese gehen in allen *modis* nach dem	
Pf.	τέτυπ-α ich habe geschlagen.	τέτυπ-ε habe du geschlagen.
Pl.	ἐτετύπ-ειν ich hatte geschlagen.	
	* Diese gehen in allen *modis* nach dem	
A. 1.	ἐτυψ-άμην ich habe geschlagen. S. άμην, ω, ατο, D. άμεθον, ασθον, άσθην, P. άμεθα, ασθε, αντο.	τύψ-αι habe du αι, άσθω ασθον, άσθων ασθε, άσθωσαν. geschlagen.
A. 2.	ἐ-τυπ-όμην ich habe geschlagen. *vt imperfectum.*	τυπ-ȣ̃ habe du geschlagen. *vt praesens.*
F. 1.	τύψ-ομαι ich werde schlagen. *vt praesens.*	*deficit.*
F. 2.	τυπ-ȣ̃μαι ich werde schlagen. S. ȣ̃μαι, ῆ, ει̃ται D. ȣ̃μεθον, ει̃σθον, ει̃σθον P. ȣ́μεθα, ει̃σθε, ȣ̃νται	*deficit.*

ȣ̃μεθον

ȣμεθον im Dual mit Accent u. nicht ν, [illegible] [illegible] [illegible]

Optativus.	Conjunctiv.	Infinit.	Partic.
τυπτ οίμην daß ich möchte schlagen.	τύπτ - ωμαι ich schlage.	τύπτ - εσθαι schlagen.	τυπτ - όμενος der da schlägt
praesenti und *imperfecto passivi.*			
τετύπ-οιμι daß ich geschlagen hätte.	τετύπ - ω ich habe geschlagen.	τετυπ - έναι geschl. hab.	τετυπ-ὼς der dageschl. hat
perfecto und *plusquamperfecto activi.*			
τυψ-αίμην, daß ich αίμην, αιο, αιτο, μεθον, αισθον, αίσθην αίμεθα, αισθε, αιντο geschlagen hätte.	τύψω-μαι ich habe geschlagen. *vt praesens.*	τύψ - ασθαι geschlagen haben.	τυψ-άμενος αμένη άμενον der da geschlag. hat.
τυπ-οίμην daß ich geschlagen hätte. *vt praesens.*	τύπ-ωμαι ich habe geschlagen. *vt praesens.*	τυπ -έσθαι geschlagen haben.	τυπ-όμενος d. da geschlag. hat. *vt praesens.*
τυψ-οίμην, daß ich schlagen würde. *vt praesens.*	*deficit.*	τύψ - εσθαι schlagen werden.	τυψ-όμενος der da schlagen wird. *vt praesens.*
τυπ οίμην, daß ich οίμην, οῖο, οῖτο, οίμεθον, οῖσθον, οίσθην, οίμεθα, οῖσθε, οῖντο. schlagen würde.	*deficit.*	τυπ - εῖσθαι schlagen werden.	τυπ ούμενος ουμένη ούμενον der da schlagen wird.

Indicativus. εω. in *Contractis*.

Praes. ich liebe.

S.	φιλ-έω, ῶ	φιλ-έεις, εῖς.	φιλ-έει, εῖ.
D.	- -	φιλ-έετον: εῖτον.	φιλ-έετον, εῖτον.
P.	φιλ-έομεν, ῦμεν	φιλ-έετε, εῖτε.	φιλ-έουσι, ῦσι.

Imperf. ich liebete.

S.	ἐφίλ-εον, ουν.	ἐφίλ-εες, εις.	ἐφίλ-εε, ει.
D.	- -	ἐφιλ-έετον, εῖτον.	ἐφιλ-εέτην, είτην.
P.	ἐφιλ-έομεν, ῦμεν.	ἐφιλ-έετε, εῖτε.	ἐφίλ-εον, ουν.

Perf. ich habe geliebet, πεφίληκ-α.
S. α, ας, ε. D. ατον, ατον. P. αμεν, ατε, ασι.

Plusquam. ich hatte geliebet, ἐπεφιλήκ-ειν.
S. ειν, εις, ει. D. ειτον, είτην. P. ειμεν, ειτε, εισαν.

Aor. 1. ich habe geliebet, ἐφίλησ-α.
S. α, ας, ε. D. ατον, άτην. P. αμεν, ατε, αν.

Aor. 2. ich habe geliebet, ἔφιλ-ον.
S. ον ες, ε. D. ετον, έτην. P. ομεν, ετε, ον.

Fut. 1. ich werde lieben, φιλήσ-ω.
S. ω, εις, ει. D. ετον, ετον. P. ομεν, ετε, ουσι.

Fut. 2. ich werde lieben, φιλ-ῶ.
S. ῶ, εῖς, εῖ. D. εῖτον, εῖτον. P. ῦμεν, εῖτε, ῦσι.

Indicativus. αω.

Praes. ich ehre.

τιμ-άω,	άεις,	άει,
ῶ.	ᾶς.	ᾶ.
- - - τιμ-άετον,		άετον;
	ᾶτον.	ᾶτον.
τιμ-άομεν,	άετε,	άȣσι.
ῶμεν.	ᾶτε,	ῶσι.

Imperf.

ἐτίμ-αον,	αες	αε
ων.	ας.	α.
- - - ἐτιμ-άετον,		αέτην.
	ᾶτον.	άτην.
ἐτιμ-άομεν,	άετε,	αον.
ῶμεν.	ᾶτε.	ων.

Perf. τετίμικ-α.

Plusqm. ἐτετιμήκ-ειν.

Aor. 1. ἐτίμησ-α.

Aor. 2. ἔτιμ-ον.

Fut. 1. τιμήσ-ω.

Fut. 2. τιμ-ῶ.

Indicativus. οω.

Praes. ich vergülde.

χρυσ-όω,	όεις,	όει
ῶ.	οῖς.	οῖ.
- - χρυσ-όετον.		όετον
	ȣ̃τον.	ȣ̃τον.
χρυσ-όομεν	όετε	όȣσι
ȣ̃μεν.	ȣ̃τε.	ȣ̃σι.

Imperf.

ἐχρύσ-οον,	οες,	οε.
ȣν.	ȣς.	ȣ.
- - ἐχρυσ-όετον,		οέτην
	ȣ̃τον.	ȣ́την.
ἐχρυσ-όομεν,	όετε,	οον.
ȣ̃μεν.	ȣ̃τε.	ȣν.

Perf. κεχρύσωκ-α.

Plusqm. ἐκεχρυσώκ-ειν.

Aor. 1. ἐχρύσωσ-α.

Aor. 2. *deficit.*

Fut. 1. χρυσώσ-ω.

Fut. 2. *deficit.*

Imperativus. εω.

Praes. liebe du.

S.	φίλ-εε,	φιλ-εέτω,
	ει,	είτω.
D.	φιλ-έετον,	φιλ-εέτων,
	εῖτον,	είτων.
P.	φιλ-έετε,	φιλ-εέτωσαν,
	εῖτε.	είτωσαν.

Perf. & *Plusqm.* habe du geliebet, πεφίληκ-ε.
S. ε, έτω. D. ετον, έτων. P. ετε, έτωσαν.

Aor. 1. liebe, habe du geliebet, φίλησ-ον.
S. ον, άτω D. ατον, άτων. P. ατε, άτωσαν.

Aor. 2. habe du geliebet, φίλ-ε.
S. ε, έτω. D. ετον, έτων. P. ετε, έτωσαν.

Optativus. εω.

Praes. & *Imperf.* daß ich lieben möchte.

S.	φιλ-έοιμι,	φιλ-έοις,	φιλ-έοι,
	οῖμι.	οῖς.	οῖ.
D.	- -	έοιτον.	εοίτην.
	- -	οῖτον.	οίτην.
P.	φιλ-έοιμεν,	φιλ-έοιτε,	φιλ-έοιεν,
	οῖμεν.	οῖτε.	οῖεν.

Perf. & *Plusqm.* daß ich möchte geliebet haben, πεφιλήκ-οιμι.
S. οιμι, οις, οι. D. οιτον, οίτην. P. οιμεν, οιτε, οιεν.

Aor. 1. daß ich geliebet hätte, φιλήσ-αιμι.
S. αιμι, αις, αι. D. αιτον, αίτην. P. αιμεν, αιτε, αιεν.

Aor. 2. daß ich geliebet hätte, φίλ-οιμι.
S. οιμι, οις, οι. D. οιτον, οίτην. P. οιμεν, οιτε, οιεν.

Fut. 1. daß (wenn) ich lieben werde, φιλήσ-οιμι.
S. οιμι, οις, οι. D. οιτον, οίτην. P. οιμεν, οιτε, οιεν.

Fut. 2. daß (wenn) ich lieben werde, φιλ-οῖμι.
S. οῖμι, οῖς, οῖ. D. οῖτον, οίτην. P. οῖμεν, οῖτε, οῖεν.

Imperativus. *αω.*

Praes. ehre du.

τίμ-αε, αέτω,
α. άτω.
τιμ αέτον, αέτων,
ᾶτον. άτων.
τιμ-άετε, αέτωσαν,
ᾶτε. άτωσαν.

Perf. & *pl.* τετίμηκ-ε.

Aor. 1. τίμησ-ον.

Aor. 2. τίμε.

Imperativus. *οω.*

Praes. vergülde du.

χρύσ-οε, οέτω,
ου. ούτω.
χρυσ-όετον, οέτων,
οῦτον. ούτων.
χρυσ-όετε, οέτωσαν,
οῦτε. ούτωσαν.

Perf. & *plusqm.* κεχρύσωκ-ε.

Aor. 1. χρύσωσ-ον.

Aor. . *deficit.*

Optativus. *αω.*

Praes. & *imp.*

τιμ-άοιμι, άοις, άοι,
ῷμι. ῷς. ῷ.
τιμ-άοιτον, αοίτην.
ῷτον. ῴτην.
τιμ-άοιμεν, άοιτε, άοιεν.
ῷμεν. ῷτε. ῷεν.

Perf. & *pl.* τετιμήκ-οιμι.

Aor. 1. τιμήσ-αιμι.

Aor. 2. τίμ-οιμι.

Fut. 1. τιμήσ-οιμι.

Fut. 2. τιμ-οῖμι.

Optativus. *οω.*

Praes. & *imp.*

χρυσ-όοιμι, όοις, όοι.
οῖμι. οῖς. οῖ,
χρυσ-όοιτον, οοίτην,
οῖτον, οίτην.
χρυσ-όοιμεν, όοιτε, όοιεν.
οῖμεν, οῖτε, οῖεν.

Perf. & *pl.* κεχρυσώκ-οιμι.

Aor. 1. χρυσώσ-αιμι.

Aor. 2. *deficit.*

Fut. 1. χρυσῶσ-οιμι.

Fut. 2. *deficit.*

Coniunctivus. εω.

Praes. & *imp.* ich liebe.

S.	φιλ-έω,	φιλ-έῃς,	φιλ-έῃ,
	ῶ.	ῇς.	ῇ.
D.	- -	φιλ-έητον,	φιλ-έητον,
		ῆτον.	ῆτον.
P.	φιλ-έωμεν,	φιλ-έητε,	φιλ-έωσι,
	ῶμεν.	ῆτε.	ῶσι.

Perf. & *plusq.* ich habe geliebet, πεφιλήκ-ω.

S. ω, ῃς, ῃ. D. ητον, ητον. P. ωμεν. ητε, ωσι.

Aor. 1. ich habe geliebet, φιλήσ-ω.

S. ω, ῃς, ῃ. D. ητον, ητον. P. ωμεν, ητε, ωσι.

Aor. 2. ich habe geliebet, φίλ-ω, *vt aoristus* 1.

Infinitivus. εω,

Praes. & *imp.*	lieben	φιλ-έειν, φιλ-εῖν.
Perf. & *pl.*	geliebet haben	πεφιληκ-έναι.
Aor. 1.	geliebet haben	φιλῆσ-αι.
Aor. 2.	geliebet haben	φιλ-εῖν.
Fut. 1.	lieben werden	φιλήσ-ειν.
Fut. 2.	lieben werden	φιλεῖν.

Participium. εω.

Praes. & *imp.* ein liebender.

φιλ-έων,	φιλ-έουσα,	φιλ-έον,
ῶν.	οῦσα.	οῦν.

Perf. & *plusq.* der da geliebet hat.

πεφιληκ-ὼς,	πεφιληκ υῖα,	πεφιληκ-ὸς.

Aor. 1. der da geliebet hat.

φιλήσ-ας,	φιλήσ-ασα,	φιλῆσ-αν.

Aor. 2. der da geliebet hat.

φιλ-ὼν,	φιλ-οῦσα,	φιλ-ὸν.

Fut. 1. einer der da lieben wird.

φιλήσ-ων,	φιλήσ-ουσα,	φιλῆσ-ον.

Fut. 2. der da lieben wird.

φιλ ῶν,	φιλ-οῦσα,	φιλ οῦν.

Coniunctivus. αω.

Praes. & imp. ich ehre.

τιμ-άω,	άῃς,	άῃ,
ῶ.	ᾷς.	ᾷ.
- -	τιμ-άητον,	άητον.
	ᾶτον.	ᾶτον.
τιμ-άωμεν,	άητε,	άωσι,
ῶμεν.	ᾶτε.	ῶσι.

Perf. & pl. τετιμήκ-ω.

Aor. 1. τιμήσ-ω.

Aor. 2. τίμ-ω.

Coniunctivus. οω.

Praes. & imp. ich vergülde.

χρυσ-όω,	όῃς,	όῃ,
ῶ.	οῖς.	οῖ.
- -	χρυσ-όητον,	όητον,
	ῶτον.	ῶτον.
χρυσ-όωμεν,	όητε,	όωσι,
ῶμεν.	ῶτε.	ῶσι.

Perf. & pl. κεχρυσώκ-ω.

Aor. 1. χρυσώσ-ω.

Aor. 2. *deficit.*

Infinitivus. αω.

Praes. & imp. τιμ-άειν, ᾷν.

Perf. & pl. τετιμηκ-έναι.

Aor. 1. τιμῆσ-αι.

Aor. 2. τιμ-εῖν.

Fut. 1. τιμήσ-ειν.

Fut. 2. τιμ-ᾶν.

Infinitivus. οω.

Praes. & imp. χρυσ-όειν, οῦν.

Perf. & pl. κεχρυσωκ-έναι.

Aor. 1. χρυσῶσ-αι.

Aor. 2. *deficit.*

Fut. 1. χρυσώσ-ειν.

Fut. 2. *deficit.*

Participium. αω.

Praes. & imperf.

τιμ-άων,	άουσα,	άον,
ῶν.	ῶσα.	ῶν.

Perf. & plusq.

τετιμηκ-ὼς,	υῖα,	ὸς

Aor. 1.

τιμήσ-ας,	ασα,	αν,

Aor. 2.

τιμ-ὼν,	οῦσα,	ὸν.

Fut. 1.

τιμήσ-ων,	ουσα,	ον.

Fut. 2.

τιμ-ῶν,	ῶσα,	ῶν.

Participium. οω.

Praes. & imp.

χρυσ-όων.	όουσα,	όον.
ῶν.	οῦσα.	οῦν.

Perf. & plusqm.

κεχρυσωκ-ὼς,	υῖα,	ὸς.

Aor. 1.

χρυσώσ-ας,	ασα,	αν.

Aor. 2. *deficit.*

Fut. 1.

χρυσώσ-ων	ουσα,	ον.

Fut. 2. *deficit.*

Indicativus. εω.

Praes. ich werde geliebet.

S.	φιλ-έομαι,	φιλ-έῃ,	φιλ-έεται,
	οῦμαι.	ῇ.	εῖται.
D.	φιλ-εόμεθον,	φιλ-έεσθον,	φιλ-έεσθον,
	ούμεθον.	εῖσθον.	εῖσθον.
P.	φιλ-εόμεθα,	φιλ-έεσθε,	φιλ-έονται,
	ούμεθα.	εῖσθε.	οῦνται.

Imperf. ich ward geliebet.

S.	ἐφιλ-εόμην,	ἐφιλ-έου,	ἐφιλ-έετο,
	ούμην.	οῦ.	εῖτο.
D.	ἐφιλ-εόμεθον,	ἐφιλ-έεσθον,	ἐφιλ-εέσθην,
	ούμεθον.	εῖσθον.	είσθην.
P.	ἐφιλ-εόμεθα,	ἐφιλ-έεσθε,	ἐφιλ-έοντο,
	ούμεθα.	εῖσθε.	οῦντο.

Perf. ich bin geliebet worden, πεφίλ-ημαι.
S. ημαι, ησαι, ηται. D. ήμεθον, ησθον, ησθον.
P. ήμεθα, ησθε, ηνται.

Plusquamp. ich war geliebet worden, ἐπεφιλ-ήμην.
S. ήμην, ησο, ητο. D. ήμεθον, ησθον, ήσθην.
P. ήμεθα, ησθε, ηντο.

Aor. 1. ich bin geliebet worden, ἐφιλήθ-ην.
S. ην, ης, η. D. ητον, ήτην. P. ημεν, ητε, ησαν.

Aor. 2. ich bin geliebet worden, ἐφίλ-ην.
vt aoristus I.

Fut. I. ich werde geliebet werden, φιληθήσ-ομαι.
S. ομαι, ῃ, εται. D. όμεθον, εσθον, εσθον.
P. όμεθα, εσθε, ονται.

Fut. 2. ich werde geliebet werden, φιλήσ-ομαι.
vt futurum I.

Fut. 3. ich werde bald geliebet seyn, πεφιλήσ-ομαι.
vt futurum I.

Indicativus. αω.

Praes. ich werde geehret.

τιμ-άομαι, άῃ, άεται,
ῶμαι, ᾷ, ᾶται.
τιμ-αόμεθον, άεσθον, άεσθον.
ώμεθον, ᾶσθον, ᾶσθον.
τιμ-αόμεθα, άεσθε, άονται.
ώμεθα, ᾶσθε, ῶνται.

Imperfectum.

ἐτιμ-αόμην, άου, άετο.
ώμην, ῶ, ᾶτο.
ἐτιμ-αόμεθον, άεσθον, αέσθην.
ώμεθον, ᾶσθον, άσθην.
ἐτιμ-αόμεθα, άεσθε, άοντο.
ώμεθα, ᾶσθε, ῶντο.

Perf. τετίμ-ημαι.

Plusqm. ἐτετιμ-ήμην.

Aor. 1. ἐτιμήθ-ην.

Aor. 2. ἐτίμ-ην.

Fut. 1. τιμηθήσ-ομαι.

Fut. 2. τιμήσ-ομαι.

Fut. 3. τετιμήσ-ομαι.

Indicativus. οω.

Praes. ich werde vergüldet.

χρυσ-όομαι, όῃ, όεται.
οῦμαι, οῖ, οῦται.
χρυσ-οόμεθον, όεσθον, όεσθον.
ούμεθον, οῦσθον, οῦσθον.
χρυσ-οόμεθα, όεσθε, όονται.
ούμεθα, οῦσθε, οῦνται.

Imperfectum.

ἐχρυσ-οόμην, όου, όετο.
ούμην, οῦ, οῦτο.
ἐχρυσ-οόμεθον, όεσθον, οέσθην.
ούμεθον, οῦσθον, ούσθην.
ἐχρυσ-οόμεθα, όεσθε, όοντο,
ούμεθα, οῦσθε, οῦντο.

Perf. κεχρύσ-ωμαι.

Plusqm. ἐκεχρυσ-ώμην.

Aor. 1. ἐχρυσώθ-ην.

Aor. 2. *deficit.*

Fut. 1. χρυσωθήσ-ομαι.

Fut. 2. *deficit.*

Fut. 3. κεχρυσώσ-ομαι.

Imperativus. εω.

Praes. werde du geliebt.

S. φιλ-έȣ, φιλ-εέσθω.
ȣ̃, είσθω.
D. φιλ-έεσθον, φιλ-εέσθων.
εῖσθον. είσθων.
P. φιλ-έεσθε, φιλ-εέσθωσαν,
εῖσθε. είσθωσαν.

Perf. & *pl.* sey du geliebet worden, πεφίλ-ησο.
S. ησο, ήσθω. D. ησθον, ήσθων. P. ησθε, ήσθωσαν.

Aor. 1. sey du geliebet worden, φιλήθ-ητι.
S. ητι, ήτω. D. ητον, ήτων. P. ητε, ήτωσαν.

Aor. 2. sey du geliebet worden, φίλ-ηθι.
S. ηθι, ήτω. D. ητον, ήτων. P. ητε, ήτωσαν.

Optativus. εω.

Praes. & *imp.* daß ich geliebet würde.

S. φιλ-εοίμην, φιλ-έοιο, φιλ-έοιτο,
οίμην, οῖο, οῖτο.
D. φιλ-εοίμεθον, φιλ-έοισθον, φιλ-εοίσθην,
οίμεθον, οῖσθον, οίσθην.
P. φιλ-εοίμεθα, φιλ-έοισθε, φιλ-έοιντο,
οίμεθα, οῖσθε, οῖντο,

Perf. & *pl.* daß ich wäre geliebet worden, πεφιλ-ήμην.
S. ήμην, ῇο, ῇτο. D. ήμεθον, ῇσθον, ήσθην.
P. ήμεθα, ῇσθε, ῇντο.

Aor. 1. daß ich wäre geliebet worden, φιληθ-είην.
S. είην, είης, είη. D. είητον, ειήτην.
P. είημεν, είητε, είησαν.

Aor. 2. daß ich wäre geliebet worden, φιλ-είην (*vt aor.* 1.)

Fut. 1. daß ich möchte geliebet werden, φιληθησ-οίμην.
S. οίμην, οιο, οιτο. D. οίμεθον, οισθον, οίσθην.
P. οίμεθα, οισθε, οιντο.

Fut. 2. daß ich möchte geliebet werden, φιλησ-οίμην.
vt futurum 1.

Fut. 3. daß ich möchte bald geliebet worden seyn, πεφηλισ-οίμην.
vt futurum 2.

Imperativus. αω.

Praeſ. werde du geehret.

τιμ-άου, αέσθω,
ῶ. άσθω.
τιμ-άεσθον, αέσθων.
ᾶσθον. άσθων.
τιμ-άεσθε, αέσθωσαν,
ᾶσθε. άσθωσαν.

Perf. & *pl.* τετίμ-ησο.

Aor. I. τιμήθ-ητι.

Aor. 2. τίμ-ηθι.

Imperativus. οω.

Praeſ. werde du vergüldet.

χρυσ-όου, οέσθω,
ου, ούσθω.
χρυσ-όεσθον, οέσθων.
ουσθον, ούσθων.
χρυσ-όεσθε, οέσθωσαν;
ουσθε, ούσθωσαν.

Perf. & *plusqm.* κεχρύσ-ωσο.
S. ωσο, ώσθω. D. ωσθον etc.

Aor. I. χρυσώθ-ητι.

Aor. 2. *deficit.*

Optativus. αω.

Praeſ & *imperfectum.*

τιμ-αοίμην, άοιο, άοιτο,
ῴμην, ῷο, ῷτο.
τιμ-αοίμεθον, άοισθον, αοίσθην.
ῴμεθον, ῷσθον, ῴσθην.
τιμ-αοίμεθα, άοισθε, άοιντο,
ῴμεθα, ῷσθε, ῷντο.

Perf. & *pl.* τετιμ-ῄμην.

Aor. I. τιμηθ-είην.

Aor. 2. τιμ-είην.

Fut. I. τιμηθησ-οίμην.

Fut. 2. τίμησ-οίμην.

Fut. 3. τετιμησ-οίμην.

Optativus. οω.

Praeſ. & *imperfectum.*

χρυσ-οοίμην, όοιο, όοιτο,
οίμην. οῖο. οῖτο.
χρυσ-οοίμεθον, όοισθον, οοίσθην.
οίμεθον, οῖσθον, οίσθην.
χρυσ-οοίμεθα, όοισθε, όοιντο.
οίμεθα, οῖσθε, οῖντο.

Perf. & *pl.* κεχρυσ-ῴμην.
S. ῴμην, ῷο, ῷτο. D. ῴμεθον,
ῷσθεν, ῴσθην. P. ῴμεθα etc.

Aor. I. χρυσωθ-είην.

Aor. 2. *deficit.*

Fut. I. χρυσωθησ-οίμην.

Fut. 2. *deficit.*

Fut. 3. κεχρυσωσ-οίμην.

Coniunctivus. εω.

Praes. & *imp.* ich werde geliebet.

S.	φιλ-έωμαι,	φιλ-έῃ,	φιλ-έηται.
	ῶμαι.	ῇ.	ῆται.
D.	φιλ-εώμεθον,	φιλ-έησθον,	φιλ-έησθον,
	ώμεθον.	ῆσθον.	ῆσθον.
P.	φιλ-εώμεθα,	φιλ-έησθε,	φιλ-έωνται,
	ώμεθα.	ῆσθε	ῶνται.

Perf. & *plusq.* ich sey geliebet worden, πεφιλ-ῶμαι.
S. ῶμαι, ῇ, ῆται. D. ώμεθον, ῆσθον, ῆσθον.
P. ώμεθα, ῆσθε, ῶνται.

Aor. 1. ich sey geliebet worden, φιληθ-ῶ.
S. ῶ, ῇς, ῇ. D. ῆτον, ῆτον. P. ῶμεν, ῆτε, ῶσι.

Aor. 2. ich sey geliebet worden, φιλ-ῶ. *vt aoristus* 1.

Infinitivus. εω.

Praes. & *imp.*	geliebet werden	φιλ-έεσθαι, φιλ-εῖσθαι.
Perf. & *pl.*	geliebet worden seyn	πεφιλῆ-σθαι.
Aor. 1.	geliebet worden seyn	φιληθ-ῆναι.
Aor. 2.	geliebet worden seyn	φιλ-ῆναι.
Fut. 1.	werden geliebet werden	φιληθήσ-εσθαι.
Fut. 2.	werden geliebet werden	φιλήσ-εσθαι.
Fut. 3.	bald geliebet worden seyn	πεφιλήσ-εσθαι.

Participium. εω.

Praes. & *imp.* der da geliebet wird.

φιλ-εόμενος,	φιλ-εομένη,	φιλ-εόμενον,
ούμενος,	ουμένη,	ούμενον.

Perf. & *plusq.* geliebet.

πεφιλη-μένος,	πεφιλ-ημένη,	πεφιλ-ημένον.

Aor. 1. geliebet	φιληθ-είς,	εῖσα,	έν.
Aor. 2. geliebet	φιλ-είς,	εῖσα,	έν.

Fut. 1. der da wird geliebet werden.

φιληθησ-όμενος,	ομένη,	όμενον.

Fut. 2. der da wird geliebet werden.

φιλησ-όμενος,	ομένη,	όμενον.

Fut. 3. der da bald wird geliebet worden seyn.

πεφιλησ-όμενος,	ομένη,	όμενον.

Coniunctivus. αω.

Pr. & imp. ich werde geehret.

τιμ-άωμαι, άῃ, άηται,
ῶμαι. ᾷ ᾶται.
τιμ-αώμεθον, άησθον, άησθον,
ώμεθον. ᾶσθον. άσθον.
τιμ-αώμεθα, άησθε, άωνται,
ώμεθα. ᾶσθε. ῶνται.

Perf. & pl. τετιμ-ῶμαι.

Aor. 1. τιμηθ-ῶ.

Aor. 2. τιμ-ῶ.

Coniunctivus. οω.

Pr. & imp. ich werde vergüldet.

χρυσ-όωμαι, όῃ, όηται.
ῶμαι. οῖ. ῶται.
χρυσ-οώμεθον, όησθον, όησθον,
ώμεθον. ῶσθον. ῶσθον.
χρυσ-οώμεθα, όησθε, όωνται,
ώμεθα. ῶσθε. ῶνται.

Perf. & plusq. κεχρυσ-ῶμαι.
S. ῶμαι, ῇ, (ῷ) ῆται.
D. ώμεθον, ῆσθον etc.

Aor. 1. χρυσωθ-ῶ.

Aor. 2. *deficit.*

Infinitivus. αω.

Praes. & imp. τιμ-άεσθαι, ᾶσθαι
Perf. & pl. τετιμ-ῆσθαι.
Aor. 1. τιμηθ-ῆναι.
Aor. 2. τιμ-ῆναι.
Fut. 1. τιμηθήσ-εσθαι.
Fut. 2. τιμήσ-εσθαι.
Fut. 3. τετιμήσ-εσθαι.

Infinitivus. οω.

Praes. & imp. χρυσ-όεσθαι, οῦσθαι
Perf. & pl. κεχρυσῶσθαι.
Aor. 1. χρυσωθ-ῆναι.
Aor. 2. *deficit.*
Fut. 1. χρυσωθήσ-εσθαι.
Fut. 2. *deficit.*
Fut. 3. κεχρυσώσ-εσθαι.

Participium. αω.

Praes. & imperfectum.
τιμ-αόμενος, η, ον.
ώμενος.
Perf. & plusquamperf.
τετιμη-μένος.
Aor. 1. τιμηθ-εὶς.
Aor. 2. τιμ-εὶς.
Fut. 1. τιμηθησ-όμενος,

Fut. 2. τιμησ-όμενος.

Fut. 3. τετιμησ-όμενος.

Participium. οω.

Praes. & imperf.
χρυσ-οόμενος, η, ον
ούμενος.
Perf. & plusquamperf.
κεχρυσω-μένος.
Aor. 1. χρυσωθ-εὶς.
Aor. 2. *deficit.*
Fut. 1. χρυσωθησ-όμενος.

Fut. 2. *deficit.*

Fut. 3. κεχρυσωσ-όμενος.

Indicativus. εω.

Praes. ich liebe, φιλ-έομαι, ῦμαι etc.

vt in passivo p. 36.

Imperf. ich liebete, ἐφιλ-εόμην, ὑμην etc.

vt in passivo.

Perf. ich habe geliebet, πέφιλ-α.

S. α, ας, ε. D. ατον, ατον. P. αμεν, ατε, ασι.

Plusquam. ich hatte geliebet, ἐπεφίλ-ειν.

S. ειν, εις, ει. D. ειτον, είτην. P. ειμεν, ειτε, εισαν.

Aor. 1. ich habe geliebet, ἐφιλησ-άμην.

S. άμην, ω, ατο. D. άμεθον, ασθον, άσθην.
P. άμεθα, ασθε, αντο.

Aor. 2. ich habe geliebet, ἐφιλ-όμην.

S. όμην, ου. ετο. D. όμεθον, εσθον, έσθην.
P. όμεθα, εσθε, οντο.

Fut. 1. ich werde lieben, φιλήσ-ομαι.

S. ομαι, ῃ, εται. D. όμεθον, εσθον, εσθον.
P. όμεθα, εσθε, ονται.

Fut. 2. ich werde lieben, φιλ-ῦμαι.

S. ῦμαι, ῇ, ῖται. D. ύμεθον, ῖσθον, ῖσθον.
P. ύμεθα, ῖσθε, ῦνται.

Indicativus. αω.	Indicativus. οω.
Praes. τιμ-άομαι, ῶμαι.	*Praes.* χρυσ-όομαι, ῦμαι.
Imperf. ἐτιμ-αόμην, ώμην.	*Imperf.* ἐχρυσ-οόμην, ούμην.
Perf. τέτιμ-α.	*Perf. deficit.*
Plusqm. ἐτετίμ-ειν.	*Plusqm. deficit.*
Aor. 1. ἐτιμησ-άμην.	*Aor.* 1. ἐχρυσωσ-άμην.
Aor. 2. ἐτιμ-όμην.	*Aor.* 2. *deficit.*
Fut. 1. τιμήσ-ομαι.	*Fut.* 1. χρυσώσ-ομαι.
Fut. 2. τιμ-ῦμαι.	*Fut.* 2. *deficit.*

Imperativus. εω.

Praes. & imperf. liebe du, φιλ-έυ, ȣ̃ etc.
vt in passivo pag. 38.

Perf. & plusqm. habe du geliebet, πέφιλ-ε.
S. ε, έτω. D. ετον, έτων. P. ετε, έτωσαν.

Aor. 1. liebe, habe du geliebet, φίλησ-αι.
S. αι, άσθω. D. ασθον, άσθων. P. ασθε, άσθωσαν.

Aor. 2. habe du geliebet, φιλ-ȣ̃.
S. ȣ̃, έσθω. D. εσθον, έσθων. P. εσθε, έσθωσαν.

Optativus. εω.

Praes. & Imp. daß ich lieben möchte, φιλ-εοίμην, οίμην etc.
vt in passivo.

Perf. & plusqm. daß ich geliebet hätte, πεφίλ-οιμι.
S. οιμι, οις, οι. D. οιτον, οίτην. P. οιμεν, οιτε, οιεν.

Aor. 1. daß ich geliebet hätte, φιλησ-αίμην.
S. αίμην, αιο, αιτο. D. αίμεθον, αισθον, αίσθην.
P. αίμεθα, αισθε, αιντο.

Aor. 2. daß ich geliebet hätte, φιλ-οίμην.
S. οίμην, οιο, οιτο. D. οίμεθον, οισθον, οίσθην.
P. οίμεθα, οισθε, οιντο.

Fut. 1. daß ich lieben werde, φιλησ-οίμην. *vt aor.* 2.

Fut. 2. daß ich lieben werde, φιλ-οίμην.
S. οίμην, οῖο, οῖτο. D. οίμεθον, οίσθον, οίσθην.
P. οίμεθα, οῖσθε, οῖντο.

Imperativus. αω.

Praes. & *imp.* τιμ-άȣ, ῶ etc.

Perf. & *pl.* τέτιμ-ε.

Aor. 1. τίμησ-αι.

Aor. 2. τιμ-ȣ̃.

Imperativus. οω.

Praes. & *Imp.* χρυσ-όȣ, ȣ̃ etc.

Perf. & *pl.* *deficit.*

Aor. 1. χρύσωσ-αι.

Aor. 2. *deficit.*

Optativus. αω.

Pr. & *imp.* τιμ-αοίμην, ῴμην etc.

Perf. & *pl.* τετίμ-οιμι.

Aor. 1. τιμησ-αίμην.

Aor. 2. τιμ-οίμην.

Fut. 1. τιμήσ-οίμην.

Fut. 2. τιμ-οίμην.

Optativus. οω.

Pr. & *imp.* χρυσ-οοίμην, οίμην.

Perf. & *pl.* *deficit.*

Aor. 1. χρυσωσ-αίμην.

Aor. 2. *deficit.*

Fut. 1. χρυσωσ-οίμην.

Fut. 2. *deficit.*

Coniunctivus. εω.

Praes. & *imp.* ich liebe, φιλ-έωμαι, ῶμαι etc.
vt in passivo p. 40.
Perf. & *plusq.* ich habe geliebet, πεφίλ-ω.
S. ω, ῃς, ῃ. D. ητον, ητον. P. ωμεν, ητε, ωσι.
Aor. 1. ich habe geliebet, φιλήσ-ωμαι.
S. ωμαι, ῃ, ηται. D. ώμεθον, ησθον, ησθον.
P. ώμεθα, ησθε, ωνται.
Aor. 2. ich habe geliebet, φίλ-ωμαι. *vt aoristus* 1.

Infinitivus. εω.

Praes. & *imp.* lieben φιλ-έεσθαι, φιλ-ῦσθαι.
Perf. & *pl.* geliebet haben πεφιλ-ένωι.
Aor. 1. geliebet haben φιλήσ-ασθαι.
Aor. 2. geliebet haben φιλ-έσθαι.
Fut. 1. lieben werden φιλήσ-εσθαι.
Fut. 2. lieben werden φιλ-ῦσθαι.

Participium. εω.

Praes. & *imp.* der da liebet φιλ-εόμενος, ῦμενος etc.
vt in passivo.
Perf. & *plusq.* der da geliebet hat πεφιλ-ὼς, υῖα, ός.
Aor. 1. der da geliebet hat.
φιλησ-άμενος, αμένη, άμενον.
Aor. 2. der da geliebet hat.
φιλ-όμενος, ομένη, όμενον.
Fut. 1. der da lieben wird.
φιλησ-όμενος, ομένη, όμενον.
Fut. 2. der da lieben wird.
φιλ-ῦμενος, ῦμένη, ῦμενον.

Coniunctivus. αω.	Coniunctivus. οω.
Praes. & imp. τιμ-άωμαι, ῶμαι.	*Praes. & imp.* χρυσ-όωμαι, ῶμαι.
Perf. & pl. τετίμ-ω.	*Perf. & pl. deficit.*
Aor. 1. τιμήσ-ωμαι.	*Aor.* 1. χρυσώσ-ωμαι.
Aor. 2. τιμ-ῶμαι.	*Aor.* 2. *deficit.*

Infinitivus. αω.	Infinitivus. οω.
Praes. & imp. τιμ-άεσθαι, ᾶσθαι	*Praes. & imp.* χρυσ-όεσθαι, οῦσθαι
Perf. & pl. τετιμ-ῆναι.	*Perf. & pl. deficit.*
Aor. 1. τιμήσ-ασθαι.	*Aor.* 1. χρυσώσ-ασθαι.
Aor. 2. τιμ-έσθαι.	*Aor.* 2. *deficit.*
Fut. 1. τιμ-ήσεσθαι.	*Fut.* 1. χρυσώσ-εσθαι.
Fut. 2. τιμ-ᾶσθαι.	*Fut.* 2. *deficit.*

Participium. αω.	Participium. οω.
Praes. & imp. τιμ-αόμενος, ώμενος.	*Praes. & imp.* χρυσ-οόμενος, ούμενος.
Perf. & plusq. τετιμ-ώς.	*Perf. & plusqm. deficit.*
Aor. 1. τιμησ-άμενος.	*Aor.* 1. χρυσωσ-άμενος.
Aor. 2. τιμ-όμενος.	*Aor.* 2. *deficit.*
Fut. 1. τιμησ-όμενος.	*Fut.* 1. χρυσωσ-όμενος.
Fut. 2. τιμ-ώμενος.	*Fut.* 2. *deficit.*

Von

Von den Verbis in μι.

Die Verba in μι kommen her von den Verbis, die sich enden auf εω, αω, οω und υω: das ω am Ende wird in μι verwandelt, und der kurze Vocalis vor dem ω, wird vor dem μι lang gemacht, so daß aus ε und α ein η; aus ο ein ω, wird. Als, aus δόω, θέω, ςάω wird δίδωμι, τίθημι und ἵςημι, und vorne geht eine Verdoppelung der Buchstaben vor: da denn zum ersten Consonans des Verbi ein ι oder ε kömmt. Nur die Verba in υω haben keine solche Reduplication.

Der Kennbuchstabe des Aor. 1. act. und med. ist, an statt des σ ein κ. In den Perfectis, Plusquamperfectis, und Paullo post futuris wird an statt des ει ein η gesetzt.

Da nun die ganze Anomalie im Præsenti, Imperfecto und Aoristo 2. act. steckt, das Passivum und Medium aber wie in den andern Verbis gehen, so wollen wir nur die irregulären tempora hersetzen.

Die Endungen der temporum anomalorum sind nämlich diese:

Characteristica α, ε, ο.

	Singul.	Plural.
im Præsenti	μι, σ, σι.	μεν, τε, σι.
im {Imperf. / Aor. 2.}	ν, σ, η.	μεν, τε, σαν.

εω. Indicativus. αω.

Præs. τίθημι ich setze			Præs. ἵςημι ich stelle.		
S. ημι,	ης,	ησι	S. ημι,	ης,	ησι,
D. -	ετον,	ετον	D. -	ατον,	ατον
P. εμεν,	ετε,	εῖσι.	P. αμεν,	ατε,	ᾶσι.

Imperf.

Imperf. ἐτίθην ich setzete.	Imperf. ἵστην ich stellete.
S. ην, ης, η,	S. ην, ης, η,
D. - ετον, έτην,	D. - ατον, άτην,
P. εμεν, ετε, εσαν.	P. αμεν, ατε, ασαν.
A. 2. ἔθην wie das Imperfectum.	A. 2. ἔστην, ης, η. D. ητον, ήτην. Pl. ημεν, ητε, ησαν.

Imperativus.

Præs. τίθετι, setze du.	Præs. ἵσταθι, stelle du.
S. ετι έτω	S. αθι, άτω
D. ετον, έτων	D. ατον, άτων
P. ετε, έτωσαν.	P. ατε, άτωσαν

Optativus.

Præs. τιθείην, d. ich möchte	Præs. ἱσταίην, stellen.
S. είην, είης, είη	S. αίην, αίης, αίη
D. - είητον, ειήτην	D. - αιητον, αιήτην
P. είημεν, είητε, είησαν.	P. αίημεν, αίητε, αίησαν.

Coniunctivus.

Præs. τιθῶ ich setze.	Præs. ἱστῶ, ich stelle.
S. ῶ, ῇς, ῇ	S. ῷ, ᾷς (ῇς), ᾷ (ῇ)
D. - ῆτον, ῆτον	D. - ᾶτον, ᾶτον
P. ῶμεν, ῆτε, ῶσι.	P. ῶμεν, ᾶτε, ῶσι.

Infinitivus.

Præs. τιθέναι, θῆναι, setzen, ἱστάναι, στῆναι, stellen.

Particip.

Præs. τιθείς, εῖσα, ὲν. der da setzet.	ἱστὰς, ᾶσα, ὰν. der, die, das stellet.

Indic. von εω in Passivo von αω.

Præs. τίθεμαι ich werde gesetzet.	Pr. ἵσταμαι ich werde gestellet.
S. εμαι, εσαι, (ῃ) εται	S. αμαι, ασαι, (ῃ) αται
D. έμεθον, εσθον, εσθον	D. άμεθον, ασθον, ασθον
P. έμεθα, εσθε, ενται	P. άμεθα, ασθε, ανται.
Imperf. ἐτιθέμην ich ward	Imperf. ἱστάμην gestellet.
S. έμην, εσο, (ου) ετο	S. άμην, ασο, (ω) ατο
D. έμεθον, εσθον, έσθην	D. άμεθον, ασθον, άσθην
P. έμεθα, εσθε, εντο.	P. άμεθα, ασθε, αντο.

Imperativus.

Pr. τίθεσο (τίθου) werde du	Pr. ἵστασο, (ἵστω) gestellet.
S. εσο (ου) έσθω	S. ασο (ω) άσθω
D. εσθον, έσθων	D. ασθον, άσθων
P. εσθε έσθωσαν.	P. ασθε, άσθωσαν.

Optativus.

Præs. τιθείμην daß ich	Pr. ἱσταίμην möchte gest. w.
S. είμην, εῖο, εῖτο	S. αίμην, αῖο, αῖτο
D. είμεθον, εῖσθον, είσθην	D. αίμεθον, αῖσθον, αίσθην
P. είμεθα, εῖσθε, εῖντο.	P. αίμεθα, αῖσθε, αῖντο.

Coniunctivus.

Pr. τιθῶμαι ich werde	Præs. ἱστῶμαι gestellet.
S. ῶμαι, ῇ, ῆται	S. ῶμαι, ᾷ, ᾶται
D. ώμεθον, ῆσθον, ῆσθον	D. ώμεθον, ᾶσθον, ᾶσθον
P. ώμεθα, ῆσθε, ῶνται.	P. ώμεθα, ᾶσθε, ῶνται.

Infinitivus.

Præs. τίθεσθαι gesetzt	Præs. ἵστασθαι werden.

Participium.

Pr. τιθέμενος, εμένη, έμενον, der da gesetzt wird.	Pr. ἱστάμενος der da gestellet wird.

Indic. von οω	in Passivo von υω
Pr. δίδομαι ich werde gegeben.	Pr. ζεύγνυμαι, ich w. zus. gefüget.
S. ομαι, οσαι, οται	S. υμαι, υσαι, υται.
D. ομεθον, οσθον, οσθον	D. ύμεθον, υσθον, υσθον
P. ομεθα, οσθε, ονται.	P. ύμεθα, υσθε, υνται.
Impf. ἐδιδόμην, ich wurde	Impf. ἐζευγνύμην zusammen gefüget.
S. όμην, οσο (ου) οτο	S. ύμην, υσο, υτο
D. όμεθον, οσθον, όσθην	D. ύμεθον, υσθον, ύσθην
P. όμεθα, οσθε, οντο.	P. υμεθα, υσθε, υντο.

Imperativus.

Pr. δίδοσο, (δίδου werde du	P. ζεύγνυσο zusammengef.
S. οσο (ου) όσθω	S. υσο υσθω
D. οσθον, όσθων	D. υσθον, ύσθων
P. οσθε, όσθωσαν.	P. υσθε, ύσθωσαν.

Optativus.

Pr. διδοίμην	Diese Tempora fehlen in ζεύγνυμι.
S. οίμην, οῖο, οῖτο	
D. οίμεθον, οῖσθον, οίσθην	
P. οίμεθα, οῖσθε, οῖντο.	
Coniunctivus.	
Pr. διδῶμαι, ich werde gegeben.	
S. ῶμαι, ῷ, ῶται	
D. ώμεθον, ῶσθον, ῶσθον	
P. ώμεθα, ῶσθε, ῶνται.	

Infinitivus.

Pr. δίδοσθαι, gegeben.	Pr. ζεύγνυσθαι, werden.

Participium.

Pr. διδόμενος	Pr. ζευγνύμενος.

Das *Verbum Irregulare* Εἰμὶ, ich bin.

Præsens, ich bin.				Imperf. ich war.		
Sing.	εἰμὶ.	εἶς, (εἶ)	ἐςὶ	S. ἦν	ἦς,	ἦ (ἦν)
Dual.	--	ἐςὸν,	ἐςὸν	D. -	ἦτον,	ἤτην
Plur.	ἐσμὲν,	ἐςὲ,	εἰσὶ	P. ἦμεν	ἦτε,	ἦσαν.
Imperf. medii, ich war.				Fut. medii ich werde seyn.		
S.	ἤμην,	ἦσο,	ἦτο	S. ἔσομαι	ἔσῃ	ἔσεται (ἔςαι)
D.	ἤμεθον,	ἦσθον,	ἤσθην	D. ἐσόμεθον,	ἔσεσθον,	ἔσεσθον
P.	ἤμεθα,	ἦσθε,	ἦντο.	P. ἐσόμεθα,	ἔσεσθε,	ἔσονται.

Imperat. Præs. Sey du.

S. ἴσθι, (ἔσο) ἔςω. D. ἔςον, ἔςων. P. ἔςε, ἔςωσαν.

Optativus.

Præs. o daß ich wäre!			Fut. med. o daß ich seyn würde!		
S. εἴην.	εἴης,	εἴη	S. ἐσοίμην,	ἔσοιο,	ἔσοιτο
D. -	εἴητον,	εἰήτην	D. ἐσοίμεθον,	ἔσοισθον,	ἐσοίσθην
P. εἴημεν,	εἴητε,	εἴησαν.	P. ἐσοίμεθα,	ἔσοισθε,	ἔσοιντο.
(εἶμεν)	(εἶτε)	εἶεν per Syncopen.			

Coniunctivus Præs. ich sey.

S. ὦ, ᾖς, ᾖ. D. ἦτον, ἦτον. P. ὦμεν, ἦτε, ὦσι.

Infinitivus.	Participium.
Præs. εἶναι, seyn.	Præs. ὢν, οὖσα, ὄν, der, die, das ist.
Fut. ἔσεσθαι, seyn werden.	Fut. ἐσόμενος, η ον, der da seyn wird.

(*) So gehen auch die Composita von εἰμὶ, als: πάρειμι, σύνειμι, πρόσειμι, μέτειμι, περίειμι, ἄπειμι, ἔξειμι. Man muß mit εἰμὶ ich bin, nicht verwechseln das Verbum εἶμι, ich gehe.

IX) ADVERBIA.

1) Der Zeit.

ἀεὶ allezeit
ἄρτι jetzt
ἅμα zugleich, Dat.
αὔριον morgen
ἑσπέρας abends
ἐσχάτως zuletzt
εὐθὺς, εὐθέως alsbald
ἔτι noch
ἕως bis, gen.
ἤδη schon
μήπω, οὔπω noch nicht
νῦν, νυνὶ nun
ὅτε wann
πάντοτε allezeit
πρότερον vor diesem
πρὶν ehe, ἢ infin. l. indic.
σήμερον heute
ὕστερον hernach
νεωστὶ neulich
χθὲς gestern

2) Des Ortes. Genit.

ἀγχόθι neben
ἀλλόθι anderswo
αὐτόθι daselbst
ἐγγύθι in der Nähe
ἀλλαχοῦ anderswo
ὅπου wo
πανταχοῦ überall
μακρὰν weit
ἐκεῖ dort
ἄνω oben und hinauf
κάτω unten und hinab
ἔσω innen und hinein
ἔξω aussen und hinaus
ἄνωθεν von oben her
ἀρχῆθεν von Anfang her
ἔσωθεν von innen
ἐκεῖσε dorthin
ὧδε hierher

3) Der Zahl.

ἅπαξ einmal }
δὶς zweymal } gen.
τρὶς dreymal }
τετράκις viermal u. s. w.
πολλάκις oft
πάλιν wiederum

4) Der Grösse.

ἅλις genug
μέσως mittelmäßig
μικρὸν, ὀλίγον wenig
περισσῶς mehr, überflüßig
πολὺ viel
πλεῖον mehr
πλεῖστον am meisten.

5) Der Beschaffenheit.

σπουδῇ fleißig
πανδημεὶ öffentlich

6) Des Fragens.
πῆ; wohin?
πόθι; wo?
ποσάκις; wie oft?
πότε; wann?
πότερον; ob?
οὐχί; nicht?
εἰ; μὴ; ob?
τί; warum?

7) Der Vergleichung.
ὡς als, wie
ὥσπερ gleichwie
ὁμοίως eben so
καθὼς gleichwie
οὕτω, οὕτως also

8) Vergrößerung.
ἄγαν, λίαν, σφόδρα sehr
ὅλως ganz und gar
τελέως völlig

9) Verringerung.
σχεδὸν fast
μόλις kaum
μηκέτι nicht mehr, nicht weiter

10) Der Bejahung und Verneinung.
ἄρα ja, gewißlich
ἀληθινῶς fürwahr
μεν, γὲ, γοῦν ja
οὐχ, οὐχί, μὴ nein
οὔτε, μητε } noch, weder
οὐδὲ, μηδὲ }
οὔπω noch nicht
μήποτε daß ja nicht etwan
μήπου daß ja nicht irgend

11) Der Verbindung und Trennung.
ὅλως ganz, auf einmal
ἰδίᾳ, ἰδίως besonders
πλὴν außerdem, ja gen.
χωρίς, ἄνευ ohne, gen.

12) Der Ordnung.
πρῶτον zum ersten
δεύτερον zum zweyten
εἶτα hernach
ἔτι noch
τελευταῖον endlich
λοιπὸν übrigens

13) Betheurung.
νὴ ναὶ } warlich
ἀμὴν } fürwahr

Interiectiones.

οὐα ha! ha!	ἔα ha, was?	εὖ nun wolan	ὄφελον
οὐαὶ ach! wehe!	ὦ, o!	νὴ, μὰ bey, alle	o daß!

X) CON-

X) CONIVNCTIONES.

τε und	μὲν zwar	ἔτι auch noch
ἀλλὰ sondern	ἤ oder	εἰ, ἂν, ἢν, ἐὰν wenn
ἀλλὰ δὲ aber	ὅμως doch	μὲν, γε zwar
γὰρ denn	ὅτι weil	ἅτε sintemal
ὡς, ὥστε so daß	ἵνα, ὅπως auf daß	διὸ, διότε darum
οὖν deswegen	ἄρα, δὴ also	ἔτι überdieß, noch
εἶτα hernach	εἰ, ἄρα, μὴ ob	καὶ, und, auch *)

(*) Καὶ hat im N. T. wie das ו sehr viele Bedeutungen, die man nach dem Contexte bestimmen muß.

XI) PRAEPOSITIONES.

א) einen *Genitivum* regieren

ἀντὶ für, gegen, pro, vice, propter.
ἀπὸ von, a, de, ante, prae.
ἐξ vor einem voc. ἐκ conſ. aus, ab, per, poſt, ſecundum, ob.
πρὸ vor, ante, prae, coram, pro, vice

ב) einen *Accuſativum* regieren

εἰς, in, ad, apud, coram, idcirco, pro, erga, de, contra, vſque.
ἀνὰ hinauf, gegen, inter, per, in, ſinguli, adverſus.

ג) einen *Ablativum* regieren

ἐν in, apud, inter, poſt, ſecundum, a, de, ad, ob,
σὺν mit, apud, ſupra.

ד) einen *Genitivum* und *Accuſativum* regieren

διὰ durch, G. in, cum, poſt. Ac. ob, ſecundum.
κατὰ gegen etwas hinab, G. contra, de, e, per, in. Ac. ſecundum, in, ob, de, ad, inter, vsque.

μετὰ nahe nach etwas G. cum, inter, per, erga. Ac. post, in.

ὑπὲρ über G. pro, de, ob, super, supra, trans, ad, secundum. Ac. supra, ultra.

n) einen *Genitivum*, *Dativum* und *Accusativum* regieren

ἀμφὶ auf beyden Seiten G. circa, ob. D. circa, de, ob, contra. Ac. circa, circiter, ob.

περὶ um etwas herum G. de, pro, ob, contra. D. circa, ex, ob. Ac. circa, propter, circiter.

ἐπὶ auf, bey G. in, sub, coram, iuxta, apud, D. ob, super, coram, prae, post, secundum, adversus, penes. Ac. in, apud, super, erga.

πρὸς zu G. a, de, coram, contra, per. D. apud, præter, in. Ac. ad, circa, erga, contra, cum, respectu.

παρὰ neben G. ab, D. apud, in, ad. Ac. prope, praeter, contra, supra.

ὑπὸ unter G. ab, ob, sub, per. D. sub, cum, in. Ac. sub.

Syntaktische Anmerkungen über solche Fälle, worinn die Griechische Sprache von der Lateinischen abgehet.

§. I.

Die Artikel werden oft zierlich versetzt, als οἱ τὴν τῆς πατρίδος Φροντίδα ἀναλαμβάνοντες, die für das Vaterland sorgen. Ap. 8, 26.

§. II.

§. II. Zuweilen stehet der Artikel mit besonderm Nachdruck da, als ὁ προφήτης εἶ σύ; bist du wohl jener (verheißene) Prophet? Joh. 10, 14. Matth. 16, 16. Joh 6, 32. Apg. 3, 14. Θεὸς ἦν ὁ λόγος, das Wort war Gott. Joh. 1, 1.

§. III. Der PRAEPOSITIVVS wird auch wohl zum Infinitivo, Adverb. Præpos. und Coniunct. gesetzt, und macht aus jenen gleichsam ein Substantivum, aus diesen aber adiectiva.

(*) Οἱ μὲν und ὁ δὲ aber machen eine zierliche Abtheilung. Ebr. 2, 15. Röm. 13, 8. Joh. 8, 23. 2 Cor. 4, 16. Apg. 28, 24.

(**) Oft hat ein Adiectivum, pronomen und participium wider die Gewohnheit, einen Artikel, dazu man denn ein bequemes Subjekt setzen muß, als Matth. 5. μακάριοι ΟΙ ἐλεήμονες (ΑΝΘΡΩΠΟΙ); ὁ πειράζων der Versucher, τὸ ἀληθὲς, die Wahrheit. Tit. 1, 10. Matth. 6, 19.

§. IV. Oft hat der articulus POSTPOSITIVVS (oder besser, das Pronomen relativum) außerordentlich den casum des vorhergehenden nominis, als μνημονεύετε ΤΟΥ λόγΟΥ, ΟΥ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. Joh. 15, 20. 1 Cor. 6, 19. Joh. 17, 9. 2 Theß. 1, 4. Marc. 6, 16 Luc. 9, 36.

§. V. Bey einigen Adiectivis richtet sich ihr GENVS oft mehr nach ihrer Natur, als nach ihrem ordentlichen Gebrauch. Matth. 28, 19. 20. Eph. 1, 13. 14 c. 4, 17. 18. Apostg. 28, 28.

(*) Oder man muß ein ausgelassenes Wort hinein setzen, als ὀρθὸν ἡ ἀλήθεια ἀεὶ; πονηρὸν ὁ συκοφάντης ἀεὶ nämlich χρῆμα, ein Verleumder ist ein schändliches Ding. 1 Cor. 1, 25. Röm. 2, 4. Phil. 4, 5. Sonst wird auch mit Nachdruck das abstractum pro concreto gesetzet, als: Ich bin ἡ ἀλήθεια, die Wahrheit selber, nichts als Wahrheit, Joh. 14, 6. S. Eph. 5. 8. Gal. 3, 13.

§. VI. Ein nomen neutrum im Plurali hat meistentheils sein Verbum im singulari bey sich, als τὰ παιδία παίζει, kleine Kinder (kindische Leute) spielen gern, für παίζουσι.

§. VII. Und so hat auch ein nomen collectivum, (das eine Menge anzeiget,) nicht selten das Verbum im plurali bey sich. Luc. 19, 37. Apostg. 15, 36. Phil. 2, 15.

§. VIII. Oefters hat ein Adiectivum, Pronomen und Participium einen GENITIVVM bey sich, dazu man die ausgelassene Praeposition oben p. 55. aufsuchen muß. Z. E. αἱ πονηραὶ τῶν γυναικῶν.

(*) S. Lamb. Bosens vortrefliches Buch *de Ellipsibus Graecis*. Und von einer solchen Ellipsi præpositionis, kömmt allem Ansehen nach, auch der Genitivus Comparativi und Superlativi her. Ueberhaupt setzen die Griechen den Genitivum, wo die Lateiner den Ablativum gebrauchen.

§. IX. Der genitivus pluralis pronominum possessivorum wird statt des Adiectivi gesetzet, als πατὴρ ἡμῶν für ἡμέτερος, unser Vater.

§. X. Bey einigen Wörtern, die einen Genitivum regieren, muß man das ausgelassene Wort zu ersetzen suchen, z. E. durch τι, ἔργον, πρᾶγμα, χρῆμα, μέρος, ὁδὸς, ἀπόφθεγμα, υἱὸς, διάστημα, οἶκος, ἱμάτια, εἷς, ἑορτάσιμοι ἡμέραι, ἡλικία, τέχνη, χρόνος, oder durch ἐκ, ἀντὶ, διὰ, ἕνεκα, χάριν, ἀπὸ, παρὰ u. s. w.

§. XI. Es regieren ordentlich einen Genitivum die Verba des Hörens, des Verlangens, Abscheues, des Gedächtnisses, der Vergessenheit, der gerichtlichen Handlungen, des Ueberflusses und Mangels, des sorgens, handelns, erlan-

gens,

gens, geniessens, anfangens und aufhörens, befreyens, herrschens, entfernens u. s. w.

§. XII. Die Griechen brauchen zween *genitivos*, davon der andere des Participii ist, mit eben der Zierlichkeit, mit welcher die Lateiner ihre zween Ablativos consequentiae setzen, wann sie die Wörterchen weil, da, nachdem, als ꝛc. auslassen, als Θεȣ̃ διδόντος, μηδὲν ἰσχύει φθόνος, καὶ μὴ διδόντος, μηδὲν ἰσχύει πόνος.

(*) Es giebt auch Nom. Dat. und Accus. consequ. bey den Griechen. S. Geßners schöne Chrest. Gr. p. 9. 21. 86. und Ernesti zu XENOPH. *Mem. Socr.* L. I. c. III. not. á. p. 27.

§. XIII. Die Verba, die was vortheilhaftes oder schädliches anzeigen, haben das nomen, welchem zum Besten etwas geschiehet, im DATIVO bey sich, der daher der Dativus commodi heißet. Röm. 13, 2.

§. XIV. Bey vielen Verbis regieren die Präpositionen, mit denen sie zusammen gesetzt sind, die Casus, welche die Präpositionen einzeln und für sich regieren, und dieses geschieht sonderlich beym Dativo. Z. E. συγκακοπάθησον τῷ ἐυαγγελίῳ.

§. XV. Ἐιμὶ und ὑπάρχω, wenn sie so viel als haben bedeuten, führen das Subiectum possidens im Dativo bey sich. Apostg. 3, 6.

§. XVI. Die Verba activa und media, wie auch gewisse Impersonalia, als δεῖ, χρὴ, ingleichen die Verba des schämens, schmeichelns, erbarmens und gereuens ꝛc. ꝛc. haben einen ACCVSATIVVM. 1 Tim. 3, 2. Matth. 16, 21. c. 17, 10.

§. XVII.

§. XVII. Diejenigen Verba, welche ein verbergen, lehren, fordern, bitten, fragen, aus- und ankleiden, anzeigen, haben zween ACCVSATIVOS, nemlich rei und personæ. Ja, einige Passiva behalten sogar den Accusativum bey, den sie als activa regieren. Luc. 16, 19. Marc. 1, 6. als περιβεβλημένος στολὴν λευκὺν. Matth. 10, 42. 1 Cor. 3, 2. Joh. 11, 22.

(*) Die Lateiner haben die Gewohnheit von den Griechen angenommen. Virgil z. E. sagt: exuvias indutus Achilles. Vechner hat in seiner Hellenolexia unzählige solcher Græcismorum in den Lateinern gesammlet.

§. XVIII. Die PARTICIPIA werden auch anstatt des Infinitivi gebraucht. Luc. 5, 7. Matth. 1, 18. c 11, 1. ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων für διατάσσειν.

§. XIX. Μέλλω stehet zierlich bey den temporibus des Infinitivi,, und ist alsdann so viel als der Lateiner ihr Fut. in RVS. Matth. 17, 12. ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν, wird leiden. Apg. 24, 15.

§. XX. Bey den Verbis ist noch zu merken

a) daß die Griechen zu einem Verbo noch wohl ein, demselben verwandtes, Substantivum mit Nachdruck setzen. Matth. 2, 10. ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην. μάχομαι μάχην. δουλεύω δουλείαν.

b) Daß die ADIECTIVA VERBALIA (welche von III. pers. sg. Præt. pass. abstammen) ihr Substantivum ordentlicher Weise in demjenigen Casu bey sich haben, den das Verbum, von dem sie herkommen, regieret, ἀγαθὸς μόνος τιμητέως. Χρηστέων τοῖς ὑπαρχοῦσι νόμοις, man muß sich nach den bereits vorhandenen Gesetzen richten.

c) Daß

c) Daß die Griechen die Tempora Infinitivi als nomina gebrauchen, daher kommen außer den sehr bekannten Fällen folgende vor: ἃ μὲν ΜΑΘΟΝΤΑΣ ποιεῖν ἔδωκαν οἱ Θεοὶ, und ἃ τοῖς ἀνθρώποις ἔδωκαν οἱ Θεοὶ ΜΑΘΟΥΣΙ. XENOPH. *Mem. Socr.* c. I. §. 9.

§. XXI. Die ADVERBIA der Beschaffenheit werden zierlich zu gewissen Verbis gesetzet. Marc. 5, 23. τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, meine liebe Tochter liegt in den letzten Zügen.

§. XXII. Zwo NEGATIONES verneinen bey den Griechen stärker, als nur Eine. Luc. 21, 33. Joh. 19, 41. Luc. 21, 33. und zwo Affirmationes bejahen ebenfalls noch mehr. Offenb. 22, 20.

§. XXIII. Diese CONIVNCTIONES regieren gemeinigl. selten

ἵνα, damit, wenn, warum, wohin,	Coniunct. opt.
ὄφρα, ὡς auf daß - - - -	Coniunct. opt.
ὅπως, daß also, wie - - -	Coni.
ὥστε, daß, so daß, derowegen,	Indic. Inf.
ὅτι, weil, welcher, nemlich, obwol	indic.
ἐὰν, wofern, quum, etsi, sondern,	Coniunct. opt.
κἂν, obgleich, nur, und wenn	coni. opt. indic.
εἰ, wenn, num? etsi, sintemal	indic. opt. coni.
ἢν, ἂν wenn - - - - - - -	coni.

(*) Wer insbesondere zum bessern Verstande des Neuen Testaments mehr dergleichen Observationen, als wir hier im Syntax angegeben haben, wissen will, der muß Prizäum, Bezam, Erasmum, Schmidt, Flazium, Wolfen, und vor allen andern die unentbehrliche und unschätzbare *Philologiam S.* des seel. Sal. Glaßius fleißig nachschlagen.

Schriftstellen des Neuen Testamentes,
woraus
die vornehmsten Lehren der christlichen Religion erlernet und erwiesen werden können. *)

I. Die Vernunft sieht es an der Welt, daß ein Gott sey.

Rom. I, 20.

Τὰ ἀόρατα τȣ̃ Θεȣ̃ ἀπὸ κτίσεως κόσμȣ, τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἥ τε ἀΐδιος αὐτȣ̃ δύναμις καὶ θειότης· εἰς τὸ εἶναι αὐτȣ̀ς ἀναπολογήτȣς.

II. Von der H. Schrift.

Io. V, 39.

Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς· ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμȣ̃.

2 Timoth. III, 16.

Πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος, καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ.

III. Von GOtt.

Io. IV, 24.

Πνεῦμα ὁ Θεός.

1 Tim. VI, 15. 16.

Ὁ μακάριος καὶ μόνος Δυνάστης, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, (16) ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ᾧ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον. Ἀμήν.

1 Io. IV, 16.

Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστί.

1 Tim. II, 5. 6.

Εἷς Θεός, εἷς καὶ μεσίτης Θεȣ̃ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησȣ̃ς·
(6) ὁ

*) Nach den folgenden Sprüchen wird der Lehrer von den Anfängern, und nach der Chrestomathie, von den geübtern Exercitia und Nachahmungen machen lassen.

(6) ὁ δὲς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων.

Apoc. XV, 3. 4.

Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ Θεὸς, ὁ παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, ὁ βασιλεὺς τῶν ἁγίων. (4) Τίς οὐ μὴ φοβηθῇ σε, Κύριε, καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά σου; ὅτι μόνος ὅσιος.

cap. XVI, 5.

Δίκαιος, Κύριε, εἶ, ὁ ὤν, καὶ ὁ ἦν, καὶ ὁ ὅσιος.

IV. Von den göttlichen Werken.

a) Von der Schöpfung.

1 Cor. IIX, 6.

Ἡμῖν εἷς Θεὸς ὁ πατὴρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν· καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ

Hebr. XI, 3.

Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι.

b) Von der Erhaltung und Vorsehung.

Matth. VI, 26.

Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· Οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν;

Rom. IIX, 28.

Οἴδαμεν, ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν.

V. Von den H. Engeln.

Hebr. I, 14.

Οὐχὶ πάντες οἱ Ἄγγελοι εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

VI. Von dem Menschen.

a) Vom göttlichen Ebenbilde.

Coloss. III, 10.

Ἐνδυσάμενοι τὸν νέον ἄνθρωπον, τὸν ἀνακαινούμενον

νούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ᾽ εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν.

Eph. IV, 23. 24.

Ἀνανεοῦσθαι τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν, (24) καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

b) Von der Sünde.

Iac. I, 13. 14.

Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω· ὅτι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ πειράζομαι· ὁ γὰρ Θεὸς ἀπείραστός ἐστι κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. (14) Ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος.

Io. IIX, 44.

Ὁ Διάβολος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ᾽ ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἕστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν αλήθεια ἐν αὐτῷ.

1. Io. III, 4.

Ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία.

Rom. III, 23. 24.

Πάντες ἥμαρτον, καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ· (24) δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ (Θεοῦ) χάριτι, διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

VII. Von der Erlösung der Menschen.

Von dem Erlöser Christo.

1 Io. V, 20.

Οὗτος (Ἰησοῦς Χριστὸς) ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ἡ ζωὴ αἰώνιος.

Hebr. I, 2. 3.

Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, (2) ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι᾽ οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν, (3) ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι᾽ ἑαυτοῦ καθαρισμὸν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς.

Rom.

Rom. IX, 5.

Ἐξ ὧν (πατέρων) ὁ Χριςὸς, τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τȣ̀ς αἰῶνας· ἀμήν.

Hebr. II, 17.

Ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται, καὶ πιςὸς - - (18) ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

Das prophetische und evangelische Lehramt Christi.

Io. I, 16. 17. 18.

Ἐκ τȣ̃ πληρώματος αὐτȣ̃ (Χριςȣ̃) ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος. (17) ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωσέως ἐδόθη· ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησȣ̃ Χριςȣ̃ ἐγένετο. (18) Θεὸν ȣ̓δεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱὸς, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

Das hohepriesterliche Amt.

Io. I, 29.

Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεȣ̃ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τȣ̃ κόσμȣ.

Hebr. VII, 26.

Τοιȣ̃τος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν ȣ̓ρανῶν γενόμενος.

Hebr. X, 12.

Αὐτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν, εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τȣ̃ Θεȣ̃.

1 Io. II, 1. 2.

Τεκνία μȣ, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμάρτητε· καὶ ἐάν τις ἁμάρτῃ, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν Πατέρα, Ἰησȣ̃ν Χριςὸν δίκαιον. (2) Καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐςι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· ȣ̓ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλȣ τȣ̃ κόσμȣ.

2 Cor. V, 14. 15.

Ἡ ἀγάπη τȣ̃ Χριςȣ̃ συνέχει ἡμᾶς. (15) κρίναντας τȣ̃το, ὅτι εἰ εἷς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον. Καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι.

Io. III, 16.

Οὕτω ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥςε τὸν υἱὸν αὐτȣ̃ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιςεύων εἰς αὐτὸν, μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

Io. X, 14. 17.

Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. (17) Διὰ τȣ̃το ὁ Πατήρ με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μȣ (ὑπὲρ τῶν προβάτων v. 15.) ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν.

Io. XIV, 6.

Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωή. ȣ̓δεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, εἰ μὴ δἰ ἐμȣ̃.

Das königliche Amt.

Matth. XXIIX, 18.

Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξȣσία ἐν ȣ̓ρανῷ, καὶ ἐπὶ γῆς.

Io. XVIII, 36.

Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ ȣ̓κ ἔςιν ἐκ τȣ̃ κόσμȣ τȣ́τȣ.

Luc. XXIV, 26.

Οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριςὸν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτȣ̃;

Von den beyden Ständen des Erlösers.

Phil. II, 5-11.

a) Stand der Erniedrigung.

(5) Τȣ̃το φρονείσθω ἐν ὑμῖν, ὃ καὶ ἐν Χριςῷ Ἰησȣ̃. (6) Ὃς ἐν μορφῇ Θεȣ̃ ὑπάρχων, ȣ̓χ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ. (7) Ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν δȣ́λȣ λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, (8) καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος, ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτȣ, θανάτȣ δὲ ςαυρȣ̃.

b) Stand der Erhöhung.

(9) Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα· (10) ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων. (11) καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται, ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός.

IIX. Von dem allein seligmachenden Glauben, und von der Rechtfertigung der Gläubigen.

Eph. II, 8. 9.

Τῇ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, - - ἵνα μή τις καυχήσηται.

Phil. III, 8. 9.

Ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα εἶναι, ἵνα Χριστὸν κερδήσω, (9) καὶ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει.

IX. Von dem heiligen Leben der Christen.

Tit. II, 11-14.

Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις· (12) παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι· (13) προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. (14) ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσηται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ καθαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.

Gal. II, 17. 20.

Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ, εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί,

λοὶ, ἆρα Χριςὸς ἁμαρτίας διάκονος; μὴ γενοιτο. (20) ζῶ δὲ, ὐκ ἔτι ἐγὼ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοι Χριςός· ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκὶ, ἐν πίςει ζῶ τῇ τῦ ὑιῦ τῦ Θεῦ, τῦ ἀγαπήσαντός με, καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμῦ.

Io. XIV, 23.

Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει· καὶ ὁ Πατήρ μυ ἀγαπήσει αὐτὸν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα, καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν.

Io. XV, 5.

Ὁ μένων ἐν ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν αὐτῷ, ὗτος φέρει καρπὸν πολύν· ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν ὐδέν.

1 Io. II, 15. 17.

Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ· ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, ὐκ ἔςιν ἡ ἀγάπη τῦ Πατρὸς ἐν αὐτῷ· (17) Καὶ ὁ κόσμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τῦ Θεῦ, μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Eph. V, 1. 2.

Γίνεσθε μιμηταὶ τοῦ Θεῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητὰ, (2) καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριςὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας.

X. Von dem heiligen Geiste.

a) seiner Gottheit.

1 Cor. III, 16.

Οὐκ οἴδατε, ὅτι ναὸς Θεῦ ἐςε, καὶ τὸ πνεῦμα τῦ Θεῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν;

b) Ausgange und Aemtern.

Io. XIV, 16. 17.

Ἐγὼ (Χριςὸς) ἐρωτήσω τὸν Πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μένῃ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα· (17) τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος ὐ δύναται λαβεῖν.

Rom. IIX, 9. 14. 15. 16. 17.

Εἴ τις Πνεῦμα Χριςȣ̃ ȣ̓κ ἔχει, ȣ̔͂τος ȣ̓κ ἔςιν αὐτȣ̃ - - (14) Ὅσοι Πνεύματος Θεȣ̃ ἄγονται, ȣ̔͂τοί εἰσιν υἱοὶ Θεȣ̃. (15) ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν· Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ. (16) Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν, ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεȣ̃. (17) Εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν Θεȣ̃, συγκληρονόμοι δὲ Χριςȣ̃· εἴπερ συμπάσχομεν, ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν.

XI. Von der Wiedergeburt.

Io. III, 3.

Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τȣ̃ Θεȣ̃.

2 Cor. V, 17.

Ὥςε, εἴ τις ἐν Χριςῷ, καινὴ κτίσις.

1 Io. V, 3. 4.

Αἱ ἐντολαὶ αὐτȣ̃ βαρεῖαι ȣ̓κ εἰσίν. (4) Ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τȣ̃ Θεȣ̃ νικᾷ τὸν κόσμον καὶ αὕτη ἐςὶν ἡ νίκη, ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίςις ἡμῶν.

XII. Von der Erneurung.

Phil. II, 13. IV, 13.

Ὁ Θεός ἐςιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. (IV, 13.) Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμȣ̃ντί με, Χριςῷ.

XIII. Von der H. Taufe.

Tit. III, 5.

Ὁ Θεὸς ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λȣτρȣ̃ παλιγγενεσίας, καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος ἁγίȣ.

Gal. III, 27.

Ὅσοι εἰς Χριςὸν ἐβαπτίσθητε, Χριςὸν ἐνεδύσασθε.

XIV. Vom H. Abendmahl.

1 Cor. X, 16.

Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας, ὃ εὐλογȣ̃μεν, ȣ̓χὶ κοινωνία τȣ̃ αἵματος τȣ̃ Χριςȣ̃

Χριςȣ̃ ἐςι; Τὸν ἄρτον, ὃν κλῶμεν, ȣ̓χὶ κοινωνία τȣ̃ σώματος τȣ̃ Χριςȣ̃ ἐςιν;

XV. Vom Gebet.

Io. XVI, 23.

Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅτι, ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μȣ, δώσει ὑμῖν.

Rom. IIX, 26.

Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα, καθὸ δεῖ, ȣ̓κ οἴδαμεν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ὑμῶν ςεναγμοῖς ἀλαλήτοις.

XVI. Von dem geistlichen und leiblichen Leiden der Christen.

Hebr. XII, 1. 2. 6.

Ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα, καὶ τὴν εὐπερίςατον ἁμαρτίαν, δἰ ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα· (2) ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίςεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν, Ἰησȣ̃ν, ὃς, ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς, ὑπέμεινε ςαυρὸν, αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τȣ̃ θρόνȣ τȣ̃ Θεȣ̃ ἐκάθισεν. (6) ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος, παιδεύει.

2 Cor. IV, 17. 18.

Τὸ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν, καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν, αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν· (18) Μὴ σκοπȣ́ντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα, πρόσκαιρα· τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα, αἰώνια.

XVII. Von der Kirche.

1 Pet. II, 9. 10.

Ὑμεῖς δὲ, γένος ἐκλεκτὸν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν· ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τȣ̃ ἐκ σκότȣς ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαςὸν αὐτȣ̃ φῶς· (10) Οἵ ποτε οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς Θεȣ̃

οἱ ἐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες.

Eph. V, 25. 26. 23.

Ὁ Χριςὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ, καθαρίσας τῷ λȣτρῷ τȣ̃ ὕδατος ἐν ῥήματι — — — (23) ὁ Χριςὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας· καὶ αὐτὸς ἐςὶ σωτὴρ τȣ̃ σώματος.

XVIII. Vom Tode.

Phil. I, 21. 23.

Ἐμοὶ τὸ ζῆν Χριςός· καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος. (23) τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι, καὶ σὺν Χριςῷ εἶναι.

Apoc. XIV, 13.

Μακάριοι οἱ νεκροὶ, οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπάρτι· Ναὶ, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολȣθεῖ μετ᾽ αὐτῶν.

XIX. Von der Auferstehung der Todten und von dem allgemeinen Gerichte.

Act. XXIV, 15.

Ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεὸν, ἣν καὶ αὐτοὶ ȣ̔̃τοι προσδέχονται, ἀνάςασιν μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων.

2 Cor. V, 10.

Τοὺς πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τȣ̃ Χριςȣ̃, ἵνα κομίσηται ἕκαςος τὰ διὰ τȣ̃ σώματος, πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν, εἴτε κακόν.

XX. Vom ewigen Leben.

Io. X, 27. 28.

Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μοῦ ἀκȣ́ει. (28) Κᾀγὼ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς, καὶ ȣ̓ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ȣ̓χ ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μȣ.

Rom. II, 9 10. 11.

Θλῖψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν. (10) δόξα δὲ, καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη, παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθὸν Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι. (11) Οὐ γάρ ἐστι προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ.

Apoc. XXII, 17. 20.

Τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν· Ἐλθέ· (20) Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· Ναὶ ἔρχομαι ταχύ. Ἀμήν. Ναὶ ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ.

Aesopische Fabeln*)

zur Uebung im Uebersetzen.

1. Καρκῖνος καὶ Μήτηρ, ex *Aphthonio*.

Ἡ μήτηρ πρὸς τὸν καρκῖνον· τί δὲ λοξὴν, ἣν, ὦ παῖς, βαδίζεις ὁδὸν, ὀρθὴν εἶναι προσῆκον; ὁ δὲ πρὸς αὐτήν· ἡγοῦ τῆς ὁδοῦ, ὦ μῆτερ, καὶ πρὸς αὐτὴν βαδίζειν πειράσομαι· τῆς δὲ βαδίζειν ἀπορούσης ὀρθῶς, κατήγορος ὁ παῖς τῆς παρανοίας ἐγένετο.

Ῥᾷον παραινεῖν, ἃ ποιεῖν ὑπῆρξεν ἀδύνατον.

2. Λαγωοὶ καὶ Βάτραχοι.

Οἱ λαγωί ποτε συνελθόντες τὸν ἑαυτῶν πρὸς ἀλλήλους ἀπεκλαίοντο βίον, ὡς ἐπισφαλὴς εἴη, καὶ δειλίας

---

*) Ich habe diejenigen Fabeln dazu erwählet, welche in meiner Chrestomathia Latina von p. 93. an bis 107. lateinisch stehen, und also die Uebersetzung, als überflüssig, weggelassen.

δειλίας πλέως· καὶ γὰρ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων, καὶ κυνῶν, καὶ ἀετῶν. καὶ ἄλλων πολλῶν ἀναλίσκονται· βέλτιον ἒν εἶναι θανεῖν ἅπαξ, ἢ διὰ βίȣ τρέμειν. τȣ̃το τοίνυν κυρώσαντες, ὥρμησαν κατὰ ταύτην εἰς τὴν λίμνην, ὡς εἰς αὐτὴν ἐμπεσȣ̃μενοι καὶ ἀποπνιγησόμενοι. τῶν δὲ καθημένον κύκλω τῆς λίμνης βατράχων, ὡς τὸν τȣ̃ δρόμȣ κτύπον ᾔσθοντο, εὐθὺς εἰς ταύτην εἰσπηδησάντων, τῶν λαγωῶν τις, ἀγχινȣςερος εἶναι δοκῶν τῶν ἄλλων, ἔφη. ςῆτε, ἑταῖροι, μηδὲν δεινὸν ὑμᾶς αὐτȣ̀ς διαπράξησθε, ἤδη, ὡς ὁρᾶτε, καὶ ἡμῶν ἕτερ' ἐςὶ ζῶα δειλότερα.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι οἱ δυσυχȣ̃ντες ἐξ ἑτέρων χείρονα παχόντων παραμυθȣ̃νται.

3. Ἀλώπηξ καὶ Γέρανος, ex *Plutarcho.*

Οἱ δὲ τοιαῦτα προβλήματα καθιέντες ȣ̓δὲν ἂν τῆς Αἰσώπȣ. γεράνȣ καὶ ἀλώπεκος ἐπιεικέςερον πρὸς κοινωνίαν φανεῖεν. ὧν ἡ μὲν ἔτνος τί λιπαρὸν κατὰ λίθȣ πλατείας καταχεαμένην, ἀλλὰ γέλωτα πάσχȣσαν ἠνία. ἐξέφευγε γὰρ ὑγρότητι τὸ ἔτνος τὴν λεπτότητα τȣ̃ ςόματος αὐτῆς. ἐν μέρει τοίνυν ἡ γεράνος αὐτῇ καταγγείλασα δεῖπνον, ἐν λαγηνίδι πρȣ̃θηκε λεπτὸν ἐχȣ̃ση καὶ μακρὸν τράχηλον, ὥςε αὐτὴν μὲν καθιέναι τὸ ςόμα ῥᾳδίως καὶ ἀπολαύειν, τὴν δὲ ἀλώπεκα μὴ δυναμένην κομίζεσθαι συμβολὰς πρεπȣ̃σας.

4. Γαλῆ.

Γαλῆ εἰς ἐργαςήριον εἰσελθȣ̃σα χαλκέως, τὴν ἐκεῖ κειμένην περιέλειχε ῥίνην. ξωομένης δὲ τῆς γλωτ-

γλώττης, αἷμα πολὺ ἐφέρετο. ἡ δὲ ἥδετο, νομίζουσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖν, ἄχρις οὗ παντελῶς πᾶσαν τὴν γλῶτταν ἀνήλωσεν.

Ο μῦθος πρὸς τοὺς ἐν φιλονεικίαις ἑαυτοὺς βλάπτοντας.

5. Κοιλία καὶ Πόδες.

Κοιλία καὶ πόδες περὶ δυνάμεως ἤριζον. παρ᾽ ἕκαστα δὲ τῶν ποδῶν λεγόντων, ὅτι τοσοῦτον προέχουσι τῇ ἰσχύϊ, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν γαστέρα βαστάζειν, ἐκείνη ἀπεκρίνατο, ἀλλ᾽ ὦ οὗτοι, ἐὰν μὴ τροφὴν ἐγὼ ὑμῖν παράσχοιμι, οὐδὲ ὑμᾶς βαστάζειν δυνήσεσθαι.

Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν στρατευμάτων μηδὲν εἶναι τὸ πλῆθος, ἐὰν τὴ οἱ στρατηγοὶ ἄριστα φρονῶσιν.

6. Νεανίσκοι καὶ Μάγειρος.

Δύο νεανίσκοι μαγείρῳ παρεκάθηντο, καὶ δὴ τοῦ μαγείρου περί τι τῶν οἰκείων ἔργων ἀσχολουμένου, ἕτερος τούτων μέρος τὶ τῶν κρεῶν ὑφελόμενον εἰς τὸν θατέρου καθῆκε κόλπον. ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ μαγείρου, καὶ τὸ κρέας ἐπιζητοῦντος, ὁ μὲν εἰληφὼς ὤμνυε μὴ ἔχειν, ὁ δὲ ἔχων, μὴ εἰληφέναι. ὁ δὲ μάγειρος, αἰσθόμενος τὴν κακουργίαν αὐτῶν, εἶπεν, ἀλλὰ κἂν ἐμὲ λάθητε, τόν γ᾽ ἐπιορκούμενον Θεὸν οὐκουν λύσεσθαι.

Ο μῦθος δηλοῖ· ὅτι κἂν ἀνθρώπους ἐπιορκοῦντες λάθωμεν, ἀλλά τόνγε Θεὸν οὐ λήσομεν.

7. Γεωργὸς καὶ Παῖδες αὐτοῦ.

Γεωργός τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον, καὶ βουλόμενος τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας πεῖραν λαβεῖν τῆς γεωργίας,

γίας, προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἔφη. παῖδες ἐμοί, ἐγὼ μὲν ἤδη τὸν βίον ὑπέξειμι, ὑμεῖς δ' ἅπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ μοι κέκρυπται ζητήσαντες, εὑρήσετε πάντα. οἱ μὲν οὖν οἰηθέντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς κατέσκαψαν, καὶ θησαυρῷ μὲν οὐ περιέτυχον· ἡ δὲ ἄμπελος καλῶς σκαφεῖσα, πολλαπλασίονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκεν.

Ὁ μῦθος δηλοῖ· ὅτι ὁ κάματος θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.

8. Ἀλώπηξ καὶ Λέων.

Ἀλώπηξ μήπω θεασαμένη λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε, τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη, ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν· ἔπειτα τὸ δεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μέν, οὐ μὴν ὡς τὸ πρότερον. ἐκ τρίτου τε τοῦτον θεασαμένη, οὕτως αὐτοῦ κατεθάῤῥησεν, ὡς καὶ προσελθοῦσα διαλεχθῆναι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ· ὅτι ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων εὐπρόσιτα ποιεῖ.

9. Παῖς ψεύστης.

Παιδίον τὰ πρόβατα νέμον, ὡς λύκον ἐρχόμενον πρὸς διαφθορὰν ὁρῶν, ἐπικαλούμενον τοὺς ἀγρότας, ἔλεγε· βοηθεῖτε ὧδε ἔρχεται λύκος. οἱ δὲ ἀγρόται τρέχοντες τοῦτον εὕρισκον μὴ ἀληθεύειν· τοῦτο δὲ ποιήσαντος πολλάκις, εὕρισκον ψευδόμενον. μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ λύκου προσελθόντος, καὶ τοῦ παιδὸς βοῶντος, δεῦτε, λύκος, οὐκέτι τις ἐπεπιστεύκει προσδραμεῖν αὐτῷ καὶ βοηθῆσαι. ὁ δὲ λύκος εὐ-

ρυχὼς

ϱηκὼς ἄδειαν, τὴν ποίμνην πᾶσαν διέφθειρεν εὐκόλως.

Ὅτι τοσῦτον ὄφελος τῷ ψεύςῃ, ὅτι καὶ ἀληθῆ λέγων πολλάκις ὐ πιςεύεται.

10. Ταὼς καὶ Κολοιός.

Τῶν ὀρνίθων βυλομένων ποιῆσαι βασιλέα, ταὼς ἑαυτὸν ἠξίυ διὰ τὸ κάλλος χειροτονεῖν. αἰρυμένων δὲ τῦτον πάντων, κολοιὸς ὑπολαβὼν ἔφη, ἀλλ' εἰ σῦ βασιλεύοντος ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἐπιχειρήσει, πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις;

Ὁ μῦθος δηλοῖ· ὅτι τὺς ἄρχοντας ὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥώμην καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

10. *Pavo & Monedula.*

Cum haberent comitia volucres regi creando, petiit regnum pavo, quod ſe ob formam eximiam illo dignum prae cunctis eſſe diceret; qui cum omnium ſuffragia laturus videretur, hic tamen rex, inquit monedula, ſi forte ſit factus, & aquilam hoſtem habuerimus, quidnam opis auxiliive poterit afferre?

Monet fabula: in Principibus legendis non ſpeciem modo, ſed etiam virtutem & ſapientiam ſpectari oportere.

11. Ἔριφος καὶ Λύκος.

Ἔριφος, ὑςερήσασα τῆς ποίμνης, ὑπὸ λύκυ κατεδιώκετο· ἐπιςραφεῖσα δὲ πρὸς αὐτὸν, εἶπεν, ὦ λύκε, ἐπεὶ πέπεισμαι, ὅτι σὸν βρῶμα γενήσομαι, ἵνα μὴ

μὴ ἀηδῶς ἀποθάνω, αὔλησον πρῶτον, ὅπως ὀρχήσωμαι· τῦ δὲ λύκυ αὐλῦντος, καὶ τῆς ἐρίφυ ὀρχυμένης, οἱ κύνες ἀκύσαντες τὸν λύκον ἐδίωκον. ὁ δὲ ἀποςραφεὶς τῇ ἐρίφῳ φυσὶ, δικαίως ταῦτά μοι γίνεται· ἔδει γάρ με, μάγειρον ὄντα, αὐλητὴν μὴ μιμεῖσθαι.

Ο μῦθος δηλοῖ ὅτι οἱ τῶν μὲν πρὸς ἃ πεφύκασιν ἀμελῦντες, τὰ δὲ ἑτέρων ἐπιτηδεύειν πειρώμενοι, δυςυχίαις περιπίπτυσιν.

12. Τέττιξ καὶ Μύρμηκες.

Χειμῶνος ὥρᾳ τῶν σίτων βραχέντων, οἱ μύρμηκες ἔψυχον. τέττιξ δὲ λιμώττων ᾔτει αὐτὺς τροφήν. οἱ δὲ μύρμηκες εἶπον αὐτῷ, διατί τὸ θέρος ὐ συνῆγες τροφήν; ὁ δὲ εἶπεν, ὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ᾿ ᾖδον μυσικῶς. οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον, ἀλλ᾿ εἰ θέρυς ὥραις ηὔλεις χειμῶνος ὀρχῦ.

Ο μῦθος δηλοῖ ὅτι ὐ δεῖ τινα ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῇ καὶ κινδυνεύσῃ.

13. Λύκος καὶ γραῦς.

Λύκος λιμώττων περιῄει ζητῶν τροφήν. γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκυσε παιδίυ κλαίοντος, καὶ γραὸς λεγύσης αὐτῷ, παῦσαι τῦ κλαίειν. εἰ δὲ μὴ, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπιδώσω σε τῷ λύκῳ. οἰόμενος δὴ ὁ λύκος ὅτι ἀληθεύει ἡ γραῦς, ἵςατο πολλὴν ἐκδεχόμενος ὥραν. ὡς δ᾿ ἑσπέρα κατέλαβεν, ἀκύει πάλιν τῆς γραὸς κολακευύσης τὸ παιδίον, καὶ λεγύσης αὐτῷ, ἐὰν ἔλθῃ ὁ λύκος δεῦρο, φονεύσομεν, ὦ τέκνον, αὐτόν. ταῦτα ἀκύσας ὁ λύκος ἐπορεύετο, λέγων, ἐν ταύτῃ

τῇ

τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀνθρώπους, οἵτινες τὰ ἔργα τοῖς λόγοις οὐκ ἔχουσιν ὅμοια.

14. Μῦες δύο· ἀρουραῖος καὶ ἀστικός. ex *Aphthonio.*

Μῦς ἀρουραῖος ἀστικῷ γίνεται φίλος μυΐ, καὶ τὴν φιλίαν πιστούμενος πρῶτος εἰς ἀγρὸν τὸν ἀστικὸν παρελάμβανεν, καὶ ξενίαν αὐτῷ παρατίθει καὶ τράπεζαν, ἃ φέρειν οἶδε τοῖς ἐνοικοῦσιν ἀγρόν. ἀμειβόμενος δὲ τὴν ξενίαν ὁ ἀστικὸς, εἰς ἄστυ τὸν ἀρουραῖον ἐκόμιζεν, καὶ εἰς ἀνδρὸς εὐπόρου παρελάμβανεν οἶκον. ὡς δὲ τῶν ὄντων ἤδη προσάπτεσθαι ἤθελον, προσιών τις ἀνέκοπτε. καὶ τοσαυτάκις τῆς ἐν τοῖς ὄψοις ἀπηλαύνοντο πείρας, ὁσάκις ἐπειρῶντο μεταλαμβάνειν. καὶ τελευταῖον ὁ ἀρουραῖος, ἄπειμι, ἔφη, τὴν ἐν ἀγροῖς προτιμῶν μετριότητα τῆς ἐν ἄστει τρυφῆς.

Οὕτως οἱ μέτρια κτώμενοι τῶν πλουτούντων εἰσὶν αἱρετώτεροι.

15. Ὁδοιπόροι καὶ Ἄρκτος.

Δύο φίλοι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐβάδιζον. ἄρκτου δὲ αὐτοῖς ἐπιφανείσης, ὁ μὲν εἷς φθάσας ἀνέβη ἐπί τι δένδρον, καὶ ἐνταῦθα ἐκρύπτετο. ὁ δὲ ἕτερος, μέλλων περικατάληπτος γίνεσθαι, πεσὼν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἑαυτὸν νεκρὸν προσεποιεῖτο. τῆς δὲ ἄρκτου προσενεγκούσης αὐτῷ τὸ ῥύγχος καὶ περιοσφραινομένης, τὰς ἀναπνοὰς συνεῖχε. φασὶ γὰρ νεκροῦ μὴ ἅπτεσθαι τὸ ζῶον. ἀπαλλαγείσης δὲ, ὁ ἀπὸ τοῦ δένδρου

δένδρȣ καταβὰς ἐπυνθάνετο τȣ̃ ἑτέρȣ, τί ἡ ἄρκτος πρὸς τὸ ȣ̃ς εἰρήκει. ὁ δὲ εἶπε τȣ̃ λοιπȣ̃ ποιαύτοις μὴ συνοδοιπορεῖν φίλοις, οἳ ἐν κινδύνοις ȣ̓ παραμένȣσιν.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι τȣ̀ς γνησίȣς τῶν φίλων αἱ συμφοραὶ δοκιμάζȣσι.

16. Invidus deest in Graecis.

17. Παῖς λȣσάμενος ἑαυτόν; ex *MS. Gall.*

Παῖς λȣσάμενος ἐν ποταμῷ ἐκινδύνευε πνιγῆναι· καὶ ἰδών τινα παροδίτην, ἐπεφώνει, βοήθησον. ὁ δὲ ἐμέμφετο τῷ παιδί τολμηρίαν. τὸ δὲ παιδίον εἶπεν· ἀλλὰ νῦν μοι βοήθησον, ὕςερον δὲ σωθέντα μέμφȣ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ τȣ̃το· μὴ μέμφȣ, πλὴν ἐλέησον. . . .

18. Πίθηκοι.

Τȣ̀ς πιθήκȣς φασὶ δύο τίκτειν καὶ τὸν μὲν ἕτερον ςέργειν καὶ μετ᾽ ἐπιμελείας τρέφειν, τὸν δὲ ἕτερον μισεῖν. συμβαίνει δὲ κατά τινα τύχην, τὸν μὲν ἐπιμελȣ́μενον καὶ ἀγκαλιζόμενον παρὰ τῆς μητρὸς ἀποπνίγεσθαι, τὸν δὲ ὀλιγορȣ́μενον ἐκτελεῖσθαι.

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι πάσης προνοίας ἡ τύχη δυνατωτέρα.

Fab. 19-25. desunt in Graecis.

26. Κομπαςής.

Ἀνήρ τις ἀποδημήσας, εἶτα δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἑαυτȣ̃ γῆν ἐπανελθών, ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις

ἠνδρα-

ἠνδραγαθηκέναι χώραις ἐκόμπαζε, καὶ δὴ κἂν τῇ Ῥόδῳ πεπηδηκέναι πήδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ' αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἴη πηδῆσαι. πρὸς τοῦτο δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγεν ἔχειν. τῶν δὲ παρόντων τὶς ὑπολαβὼν, ἔφη, ὦ οὗτος, εἰ ἀληθὲς τοῦτ' ἔστιν,, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων· ἰδοὺ Ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ τοῦ πράγματος ἀπόδειξις ᾖ, πᾶς λόγος περιττός ἐστιν.

27. Μάντις.

Μάντις, ἐπ' ἀγορᾶς καθήμενος, διελέγετο. ἐπιστάντος δέ τινος αἴφνης, καὶ ἀπαγγείλαντος, ὡς αἱ τῆς οἰκίας αὐτοῦ θυρίδες ἀναπεπταμέναι τε πᾶσαι εἶεν καὶ πάντα τὰ ἔνδον ἀφῃρημένα, ἀνεπήδησέ τε στενάξας, καὶ δρομαῖος ᾔει. τρέχοντα δὲ τις αὐτὸν θεασάμενος, ὦ οὗτος, εἶπεν, ὅτ' ἀλλότρια πράγματα προειδέναι ἐπαγγελλόμενος, τὰ σαυτοῦ οὐ προεμαντεύου;

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς τὸν μὲν ἑαυτῶν βίον φαύλως διοικοῦντας, τῶν δὲ μηδὲν αὐτοῖς προσηκόντων προνοεῖσθαι πειρωμένους.

28. Παῖς καὶ Μήτηρ.

Παῖς ἐκ διδασκαλείου τὴν τοῦ συμμαθητοῦ δέλτον κλέψας, ἤνεγκε τῇ μητρί. τῆς δὲ μὴ ἐπιπληξάσης, μᾶλλον μὲν οὖν ἀποδεξαμένης, προϊὼν τοῖς χρόνοις ἤρξατο καὶ τὰ μείζω κλέπτειν. ἐπαυτοφώρῳ δέ ποτε ληφθεὶς, ἀπήγετο τὴν πρὸς θάνατον. τῆ δὲ μητρὸς ἑπομένης καὶ ὀλοφυρομένης, ἐκεῖνος τῶν δημίων ἐδεῖτο βραχέα τινὰ τῇ μητρὶ διαλεχθῆναι πρὸς τὸ οὖς. τῆς δὲ ταχέως τῷ στόματι

τοῦ

τοῦ παιδὸς προσθείσης, ἐκεῖνος τὸ οὖς τοῖς ὀδοῦσι δακὼν ἀφείλετο. τῆς δὲ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων κατηγορούντων, ὡς οὐ μόνον κέκλοφεν, ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς τὴν μητέρα ἠσέβηκεν, ἐκεῖνος εἶπεν, αὐτὴ γάρ μοι τῆς ἀπωλείας γέγονεν αἴτιος. εἰ γὰρ ὅτε τὴν δέλτον ἐκεκλόφειν ἐπέπληξέ μοι, οὐκ ἂν μέχρι τούτων χωρήσας νῦν ἠγόμην ἐπὶ τὸν θάνατον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι τῶν μὴ κατ' ἀρχὰς κολαζομένων ἐπὶ μεῖζον αὐξάνει τὰ κακά.

29. Γέρων καὶ Θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα τεμὼν ἐξ ὄρους, κἀπὶ τῶν ὤμον ἀράμενος, ἐπειδὴ πολλὴν ὁδὸν ἐπηχθισμένος ἐβάδιστεν, ἀπειρηκὼς, ἀπέθετό τε τὰ ξύλα, καὶ τὸν θάνατον ἐλθεῖν ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου εὐθὺς ἐπιστάντος, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι' ἣν αὐτὸν καλοίη· ὁ γέρων ἔφη, ἵνα τὸν φόρτον τοῦτον ἄρας ἐπιθῇς μοι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος ὢν, κἂν μυρίοις κινδύνοις περιπεσὼν δοκῇ θανάτου ἐπιθυμεῖν, ὅμως τὸ ζῆν πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου αἱρεῖται.

30. Αἴλουρος καὶ Μύες.

Ἐν οἰκίᾳ τινὶ πολλῶν μυῶν ὄντων, αἴλουρος τοῦτο γνοὺς ἧκεν ἐνταῦθα, καὶ καθέκαστον αὐτῶν συλλαμβάνων κατήσθιεν. οἱ δὲ καθ' ἑκάστην ἑαυτοὺς ἀναλισκομένους ὁρῶντες, ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους, μηκέτι κάτω κατέλθωμεν. ἵνα μὴ παντάπασιν ἀπολώμεθα. τοῦ γὰρ αἰλούρου μὴ δυναμένου δεῦρο ἐξικνεῖσθαι, ἡμεῖς σωθησόμεθα, ὁ δὲ αἴλουρος μηκέτι τῶν μυῶν κατιόντων ἔγνω δι' ἐπινοίας αὐτοὺς σοφιζόμενος ἐκκαλέσασθαι· καὶ δὴ ἀπὸ παττάλου τινὸς ἑαυτὸν ἀναβὰς ἀπῃώρησε, καὶ προσεποιεῖτο νεκρὸν εἶναι. τῶν δὲ μυῶν τις παρακύψας, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη, ὦ οὗτος, κἂν θύλαξ γένῃ, οὐ προσελεύσομαί σοι.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὅταν τῆς ἐνίων μοχθηρίας πειραθῶσιν, οὐκέτι αὐτῶν ἐξαπατῶνται ταῖς ὑποκρίσεσιν.

ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ *)

ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ.

Ἀθανάτους μὲν a) πρῶτα b) θεοὺς, νόμῳ ὡς διάκειται c),
Τίμα· καὶ σέβου ὅρκον· ἔπειθ' ἥρωας d) ἀγαυοὺς e),
Τούς τε f) καταχθονίους σέβε δαίμονας g), ἔννομα ῥέζων h).
Τούς τε γονεῖς τίμα, τούς τ' ἄγχιστ' ἐκγεγαῶτας i).
Τῶν δ' ἄλλων ἀρετῇ ποιεῦ k) φίλον, ὅστις ἄριστος.

Πραέσι

*) Pythagoras aus Samo gebürtig, und das Haupt der Italiänischen Philosophie, hat sich nach vielen gelehrten Reisen, endlich unter der Regierung des Servius Tullius nach Italien gewendet, um daselbst, vor der Grausamkeit des Polycrates gesichert, seine philosophischen Untersuchungen und Collegia fortsetzen zu können. Seine Schüler musten erst eine Zeitlang das Schweigen lernen und ausüben. Sein Ansehen galt so viel, daß seine Zuhörer die Wahrheit eines Satzes bloß mit den Worten: αὐτὸς ἔφα, bewiesen, welches damals so viel galt, als jetzo das Q. E. D. oder: W. Z. E. W. Ob aber dieses güldene Gedicht von ihm selbst sey verfertiget worden, oder, ob nur einer seiner Schüler seines Lehrers Moral in Verse gebracht habe, darüber sind die Bücherrichter noch nicht einig. S. Fabricii Bibl. Gr. L. II. c. XII. §. 6. p. 461. Genug, daß wir hier die praktische Philosophie in guten griechischen Versen zu lesen bekommen.

a) ὁ μὲν dieser, ὁ δὲ jener v. 5. s. p. 57. §. III. b) neutr. plur. zuerst. c) verordnen. d) Halbgötter, Helden in der Tugend und im Kriege. e) Aeol. & poet. bewundernswürdig. f.) wie auch p. 9. g) mentes, a δαέω scio. Schutzgeister. h) Lat. iusta facere, opfern. i) i. e. τοὺς ἀγχιστεῖς, von ἄγχι und ἐκγεγαὼς. Pr. part. ἐκγάω die nächsten Anverwandten. k) Dorice.

Πρᾳέσι *l*) δ' εἶκε *m*) λόγοις, ἐργοισί *n*) τ' ἐπωφελίμοισι *o*).
Μηδ' ἔχθαιρε *p*) φίλον σὸν ἁμαρτάδος *q*) εἵνεκα μικρῆς,
Ὄφρα *r*) δύνῃ· δύναμις γὰρ ἀνάγκης ἐγγύθι *s*) ναίει *t*).
Ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι· *u*) κρατεῖν δ' εἰθίζεο *v*) τῶν δε·
Γαστρὸς μὲν πρώτιστα, καὶ ὕπνου, λαγνείης *w*) τε,
Καὶ θυμοῦ. Πρήξεις δ' αἰσχρόν ποτε μή τε μετ' ἄλλου,
Μή τ' ἰδίῃ· πάντων δὲ μάλιστ' αἰσχύνεο *x*) σαυτόν.
Εἶτα δικαιοσύνην ἀσκεῖν ἔργῳ τε, λόγῳ τε
Μηδ' ἀλογίστως σαυτὸν ἔχειν περὶ μηδὲν ἔθιζε·
Ἀλλὰ γνῶθι *y*) μὲν ὡς θανέειν *z*) πέπρωται *a*) ἅπασι·
Χρήματα δ' ἄλλοτε μὲν κτᾶσθαι φιλεῖ, ἄλλοτ' ὀλέσθαι *b*).
Ὅσσα τε δαιμονίῃσι *c*) τύχαις βροτοὶ ἄλγε' *d*) ἔχουσιν,
Ὧν ἂν μοῖραν ἔχῃς, πρᾴως φέρε μηδ' ἀγανάκτει.
Ἰᾶσθαι δὲ πρέπει, καθ' ὅσον δύνῃ· ὧδε *e*) δὲ φράζευ *f*)
Οὐ πάνυ τοῖς ἀγαθοῖς τούτων πολὺ μοῖρα δίδωσι.
Πολλοὶ δ' ἀνθρώποισι λόγοι δειλοί τε καὶ ἐσθλοί
Προσπίπτουσ', ὧν μή τ' ἐκπλήσσεο, g) μή τ' ἂρ ἐάσῃς
Εἴργεσθαι h) σαυτόν· ψεῦδος δ' ἤν πέρ τι λέγηται.

l) von πραΰς, sanft. *m*) nachgeben. *n*) Ion. & Dor. *o*) nützlich. *p*) hassen. *q*) ἁμαρτὰς Ion. für ἁμαρτία. *r*) i. e. καθ' ὅσον. *s*) poet. für ἐγγὺς. *t*) ναίω poet. ich wohne. *u*) für ἴσαθι per Syncop. von ἴσημι. *v*) Ion. *w*) Wollust. *x*) Ion. imperat. *y*) von γινώσκω. z) Ion. von θνήσκω. *a*) für πεπεράτωται, von περατόω ich bestimme. *b*) a. 2. m. ὄλλυμι. *c*) Ion. für δαιμονίαις, göttliche Schicksale, Fügung. *d*) ἄλγος, Trübsal. *e*) und also. *f*) Dor. für ου bedenken. g) ἐκπλήσσω, ich schlage, erschüttere. *h*) εἴργω, ich hindere, beunruhige.

Πρᾴως ἴσχ᾽. i) Ὃ δὲ τοι ἐρέω, ἐπὶ παντὶ τελείσθω k).
Μηδείς μήτε λόγῳ σε παρείπῃ, l) μή τε τι ἔργῳ
Πρῆξαι, μηδ᾽ εἰπεῖν, ὅ, τι τοι μὴ βελτερόν ἐςι.
Βȣλεύȣ δὲ πρὸ ἔργȣ, ὅπως μὴ μωρὰ πέληται m)
(Δειλȣ̃ τοι πρήσσειν τε, λέγειν τ᾽, ἀνόητα, πρὸς ἀνδρός).
Ἀλλὰ τά δ᾽ ἐκτελέειν, ἅ σε μὴ μετέπειτ᾽ ἀνιήσῃ n).
Πρῆσσε δὲ μηδὲν τῶν μὴ πίςασαι, ἀλλὰ διδάσκευ
Ὅσσα χρεών· o) καὶ τερπνότατον βίον ὧδε διάξεις.
Οὐδ᾽ ὑγιείης τῶν περὶ σῶμ᾽ ἀμέλειαν ἔσχειν χρή.
Ἀλλὰ ποτȣ̃ τε μέτρον, καὶ σίτȣ p) γυμνασίων τε
Ποιεῖσθαι· μέτρον δὲ λέγω τό δ᾽ ὅ μή σ᾽ ἀνιήσῃ.
Εἰθίζȣ δὲ δίαιταν ἔχειν καθάρειον, ἄθρυπτον. q)
Καὶ πεφύλαξό γε ταῦτα ποιεῖν, ὁπόσα φθόνον ἴσχει r).
Μὴ δαπανᾶν παρὰ καιρὸν, ὁποῖα καλῶν ἀδαήμων·
Μηδ᾽ ἀνελεύθε ὀς s) ἴσθι· μέτρον δ᾽ ἐπὶ πᾶσιν ἄριςον,
Πρῆσσε δὲ ταῦθ᾽; ἅ σε μὴ βλάψῃ· λόγισαι δὲ πρὸ ἔργȣ
Μηδ᾽ ὕπνον μαλακοῖσιν ἐπ᾽ ὄμμασι t) προσδέξασθαι,
Πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων λογίσασθαι ἕκαςον·
Πῆ παρέβην; τί δ᾽ ἔρεξα; τί μοι δέον ȣ̓κ ἐτελέσθη;
Ἀρξάμενος δ᾽ ἀπὸ πρώτȣ ἐπέξιθι· u) καὶ μετέπειτα

Δεινὰ

i) h. l. ertragen. k) τελέω ich verrichte, beobachte. l) bereden. m) πέλω & πέλομαι, ich bin, geschehe. verb. defect. & poet. n) ἀνιάω ich erwecke Verdruß, betrübte Gedanken. o) ἐςὶν, χρεὼν recht, indecl. wie fas. p) ὁ σῖτος Getraide, τὸ σῖτον Brod, Speise. q) nicht zu leckerhaft, θρύπτω ich breche, schwäche (den Leib). r) für ἔχει s) illiberalis, der nicht zu leben weiß. t) Auge. ἔχει Θεὸς ἔκδικον ὄμμα. Hom. Batr. u) imper. pr. ἐπέξειμι auf dem Fusse nachgehen, genau untersuchen.

Δεινὰ μὲν ἐκπρήξας ἐπιπλήσσεο. v) χρηστὰ δὲ, τέρπευ
Ταῦτα πόνει· ταῦτ' ἐκμελέτα· τούτων χρὴ ἐρᾷν σε·
Ταῦτά σε τῆς θείης ἀρετῆς εἰς ἴχνια θήσει. w)
Ναὶ μὰ x) τὸν ἀμετέρα y) ψυχᾷ παραδόντα τετρακτὺν z)
Παγὰν ἀενάου a) φύσεως. Ἀλλ' ἔρχευ ἐπ' ἔργον
Θεοῖσιν ἐπευξάμενος b) τελέσαι. Τούτων δὲ κρατήσας
Γνώσῃ ἀθανάτων τε Θεῶν θνητῶν τ' ἀνθρώπων
Σύστασιν, ᾗτε ἅπαντα διέρχεται, ᾗτε κρατεῖται.
Γνώσῃ δ' ᾗ θέμις ἐστὶ, φύσιν περὶ παντὸς ὁμοίην.
Ὥστε σε μήτε ἄελπτ' ἐλπίζειν, μήτε τι λήθειν.
Γνώσῃ δ' ἀνθρώπους αὐθαίρετα πήματ' ἔχοντας.
Τλήμονες. οἵ τ' ἀγαθῶν πέλας ὄντων οὔτ' ἐσορῶσιν, c)
Οὔτε κλύουσι· λύσιν δὲ κακῶν παῦροι συνίσασι.
Τοίη μοῖρα βροτῶν βλάπτει φρένας· ὡς δὲ κύλινδροι
Ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλα φέρονται ἀπείρονα πήματ' ἔχοντες.
Λυγρὴ γὰρ συνοπαδὸς d) ἔρις βλάπτουσα λέληθε
Σύμφυτος ἣν οὐ δεῖ προσάγειν, εἴκοντα δὲ φεύγειν.
Ζεῦ, πάτερ, ἦ πολλῶν γε κακῶν λύσειας e) ἅπαντας,
Εἰ πᾶσιν δείξας, οἵῳ τῷ δαίμονι χρῶνται. f)

v) bestrafen. w) θέω, τίθημι. x) adv. iur. c. acc. bey. y) Dor. α für η. z) 4 Pf. die Kräfte der Seele, oder die 4 Elemente. a) für ἀείναος, eine nie versiegende Quelle. b) ἐπεύχομαι, ich flehe an. c) εἰσορέω, ῶ. d) Gefährte, ὀπάζω ich begleite. e) opt. a. 1. Ael. λύω losmachen. f) was sie an ihrer Seele besässen, oder, was sie für einen Schutzgeist hätten?

Ἀλλὰ σὺ θάρσει· ἐπεὶ θεῖον γένος ἐστὶ βροτοῖσιν,
Οἷς ἱερὰ προφέρουσα φύσις δείκνυσιν ἕκαστα.
Ὧν εἴ σοί τι μέτεστι, g) κρατήσεις, ὧν σε κελεύω,
Ἐξακέσας h) ψυχὴν δὲ πόνων ἀπὸ τῶν δὲ σαώσεις. i)
Ἀλλ' εἴργου βρωτῶν, ὧν εἴπομεν, ἔν τε καθαρμοῖς, k)
Ἔν τε λύσει ψυχῆς· κρῖνον καὶ φράζευ ἕκαστα
Ἡνίοχον γνώμην στήσας καθύπερθεν l) ἄριστον.
Ἔσσεαι m) ἀθάνατος θεὸς, ἄμβροτος, n) οὐκ ἔτι
θνητός.

* * *

Τοῦ αὐτοῦ λείψανα. o)

Φείδεο τῆς ζωῆς, μή μιν p) καταθυμοβορήσῃς. q)

* * *

Εἴ τις ἐρεῖ, Θεός εἰμι, παρὲξ ἑνὸς, οὗτος ὀφείλει
Κόσμον ἴσον τούτῳ στήσας εἰπεῖν· ἐμὸς οὗτος,
Κοὐχι μόνον, στήσας, εἰπεῖν, ἐμὸς, ἀλλὰ κατοικεῖν r)
Αὐτὸς ἐν ᾧ πεποίηκε, ὧδ' ἀπὸ τούτου.
Ἀείσω ξυνετοῖσι, θύρας δ' ἐπίθεσθε s) βεβήλοις. t)

* * *

Δουλεύειν πάθεσιν, χαλεπώτερον, ἢ τυράννοις.

Gewöhn-

g) theilhaftig seyn. *h*) ἐξακέω, έομαι, Arzney brauchen, heilen. *i*) poet. σαόω für σώζω. *k*) Reinigung. *l*) zu oberst. *m*) poet. pro ἔσῃ. *n*) Unsterblich. *o*) Ueberbleibsel, Fragmente. *p*) Dor. für αὐτὸν. *q*) sich durch Sorgen, Affekten, abzehren, θυμὸς, βορὰ, Speise. *r*) bewohnen, mit seiner beständigen Gegenwart wie ein Hausherr regieren. *s*) a. 2. imp. m. einen Riegel vorschieben, ἐπιτίθημι. *t*) gottlos, profan, die nicht über βηλὸν, die Schwelle der Tempel kommen durften.

Gewöhnlichste Stammwörter der griechischen Sprache.

Ἀβρὸς, weich
ἀγαθὸς, ἡ, ὸν, gut
ἀγαλλιάω, frohlocken
ἀγανακτέω f. ήσω, unwillig seyn
ἀγάομαι, bewundern
ἀγαπάω, ήσω, lieben
ἀγγέλλω, λῶ, verkündigen
ἄγγος, τὸ, Gefäß
ἀγείρω, ερῶ, versammlen
ἀγέλη, ἡ, Heerde
ἅγιος, ία, ον, heilig
ἁγνὸς, ἡ, ὸν, rein, keusch
ἀγορὰ, ᾶς, ἡ, Markt
ἀγορέω, reden
ἀγρὸς, ȣ, ὁ Acker, Landschaft
ἄγω, ξω, ἦχα, führen
ἀγὼν, ῶνος, τὸ, Streit
ἀδελφὸς, ὁ, Bruder
ᾅδης, ȣ, ὁ, Hölle, Grab
ᾄδω, l. ἀείδω, ἀείσω, pr. m. ᾔοιδα, singen
ἀθλέω, streiten
ἀθροίζω, zusammen tragen
ἀθῷος, ὁ, unschuldig

αἰδὼς, όος, ȣς, ἡ, Scham
αἰκία, ἡ, das Schlagen
αἷμα, τος, τὸ, Blut
αἱμύλος, ὁ, ἡ, artig
αἰνέω, loben
αἱρέω, a. 2. εἷλον, wählen
αἴρω ἀρῶ, ἦρκα, wegnehmen, tödten
αἰσθάνομαι, σθήσ. ᾔσθημαι, empfinden
αἶσχος, τὸ, Schande
αἰτέω, ήσω, bitten, 2. acc.
αἴτιος, ȣ, ὁ, Urheber
αἰὼν, ῶνος, ὁ, Zeit, Welt
ἀκέομαι, heilen
ἀκμὴ, ῆς, ἡ, Spitze
ἀκȣ́ω, hören Gen.
ἀκολȣθέω, folgen Dat.
ἀκριβὴς, έος, ὁ, ἡ, genau
ἀκροάομαι, zuhören
ἄκρος, α, ον, äusserst
ἀλάομαι, herumschwärmen
ἀλαζὼν, όνος, Praler
ἄλγος, τὸ Schmerz
ἀληθὴς, έος, wahr
ἀλείφω, ψω, salben
ἀλλάσσω, ξω, ändern

ἁλίσγω, ἁλώσω, fangen
ἄλλος, η, ο, ein anderer
ἅλς, ἁλὸς, ὁ, Salz
ἀλύω, unruhig seyn
ἁμαρτάνω, ήσω, sündigen
ἀμὸς, keiner
ἀνάγκη, ης, ἡ, Noth
ἄνεμος, ὁ, Wind
ἄνθρωπος, ȣ, Mensch
ἀντάω, ήσω, begegnen
ἄξιος, ία, ιον, würdig G.
ἀπατάω, betrügen
ἀπειλέω, drohen
ἄπιος, ὁ, entlegen
ἁπλόος, ȣ̃ς, einfältig
ἅπτω, ψω, anzünden, med berühren
ἀραιὸς, ὰ ὸν, dünn
ἀργὸς, weiß, it. faul
ἄργυρος, ύρȣ, ὁ, Silber
ἀρέσκω, έσω. gefallen
ἄρθρον, τὸ, Glied
ἀριθμέω, zählen
ἄριςον, τὸ, Gastmahl
ἀρκέω, έσω, genug seyn
ἅρμα, τὸ, Wagen
ἀρνέομαι, ήσ. leugnen
ἀρόω, όσω, ackern
ἁρπάζω, άσ, rauben
ἀρτάω, ήσω, aufhängen
ἄρτιος, ὁ, ἡ, tüchtig
ἀρχὴ, ἡ, Anfang
ἄρω, ρῶ, zurichten
ἀσελγὴς, ὁ, ἡ, muthwillig
ἀσκέω, ήσω, üben
ἀσπάζομαι, ασ. grüssen
ἀσπὶς, ίδος, ἡ, Schild
ἄςυ, εος, τὸ Stadt
ἀτμὸς, ὁ, das Wehen
αὐγὴ, ἡ, Glanz
αὐλὸς, ὁ, Flöte
αὐξάνω, ξω, l. ήσω, vermehren, wachsen
αὐχέω, großthun
ἄχθος, τὸ, heftiger Schmerz

Βαθὺς, εῖα, ὺ, tief
βαίνω, ήσ. gehen
βάλλω, λῶ, werfen
βάπτω, ψω, eintauchen
βαρὺς, εῖα, ὺ, schwer
βασιλεὺς, έος, ὁ, König
βαςάζω, tragen
βδελύσσομαι, verabscheuen
βέβαιος, αία, ον, stark
βηλὸς, ὁ, Schwelle
βία, ἡ, Gewalt
βίβλος, ἡ, Buch
βιοω, leben
βλάπτω, verletzen
βλέπω, sehen
βοάω, schreyen

βοηθέω, helfen
βόσκω, ήσω, weiden
βουλὴ, ἡ, Wille, Rath
βραβεὺς, έος, der in den Kampfspielen den Preis austheilte
βραδὺς, εῖα, ὺ, έος, langsam
βραχὺς, ὁ, kurz
βρέχω, ξω, regnen
βριάω, stark seyn
βρύχω, ξω, knirschen
βρώσκω, σω, verzehren

Γάλα, ακτος, τὸ, Milch
γαμέω, heyrathen
γαστὴρ, ἡ, Mutterleib
γελάω, lachen
γέμω, μῶ, voll seyn G.
γεννάω, zeugen, gebähren
γέρων, οντος, ὁ, Greis
γεύω, schmecken lassen
γῆ, ἡ, Erde, Landschaft
γηθέω, freuen
γίνομαι γενήσομαι, pr. m. γέγονα, ich werde, bin
γινώσκω, γνώσ. erkennen
γλῶσσα, Zunge, Sprache
γνήσιος, ὁ, ächt
γνωρίζω, bekannt machen
γογγύζω, murren
γράφω, schreiben

γρηγορέω, wachen
γυμνὸς, ἡ ὸν, bloß
γυνὴ αικὸς, Weibsperson
γυρὸς, ὁ, krumm
γωνία, ἡ, Winkel

Δαίω, σω, wissen
δάκνω, δήξω, beissen
δάκρυ, υος, τὸ, Thräne
δάκτυλος, ὁ, Finger
δαμάω, bändigen
δάνος, εος, τὸ, Geschenk
δαπανάω, ήσω, aufwenden
δάπεδον, ου, τὸ, Boden
δαψιλὴς, ὁ, ἡ, reichlich
δείδω, είσω, fürchten
δεικνύω, ξω, zeigen
δεῖπνον, τὸ, Abendessen
δέλεαρ, ατος, τὸ, Lockspeise
δέμω, μῶ, bauen
δένδρον, τὸ Baum
δεξιὸς, ὰ, ὸν, rechte
δέρας, ατος, τὸ, Fell
δέρκω, sehen
δέομαι, bedürfen, bitten
δεσπόζω, herrschen
δέχομαι, aufnehmen
δέω, binden
δῆλος, η, ον, offenbar
δῆμος, ὁ, Volk
δῆνος, εος, τὸ, Rath

διδάσκω, lehren
δίκη, ἡ, Recht, Rache
δίκτυον, ου, τὸ, Netz
διπλόος, οῦς, ὁ doppelt
διςάζω, ξω, zweifeln
διψάω, ήσω, dürsten
διώκω, verfolgen
δοκάω, άσω, warten
δοκέω, ξω, meynen, schein.
δοκιμὴ, ἡ, Erfahrung
δοῦλος, ὁ Knecht
δρόσος, ου, ἡ, Thau
δύναμις, εως, ἡ, Macht
δὺς, adv. schwer
δύω, δύνω, δύσω untergehen
δύω, σω, anziehen
δῶρον, ου, τὸ, Geschenk

Ἐάω, άσω, zulassen
ἔαρ, ρος, τὸ, Frühling
ἔγγυος, ὁ, ein Bürge
ἐγείρω, ερῶ, erwecken
ἕζω f.2.m. ἑδοῦμαι, hinsetzen
ἔθνος, εος, τὸ Geschlecht
ἔθω, pr. m. εἴωθα, pflegen
εἰδέω, pr. m. οἶδα, wissen
εἴδω, εἴσομαι, a. 2. εἶδον, sehen
εἴκω, ähnlich seyn
εἰλέω, herumtreiben
εἶμι, a. 1. εἶσα, impf. εἶν, a. 2. ἴον, gehen

εἴρω, knüpfen
εἰρήνη, ἡ, Friede
ἕκαστος, άστη, ον, jeder
ἑκὼν, όντος, freywillig
ἐλαφρὸς, ὰ, ὸν, leicht
ἐλαύνω, άσω, antreiben
ἐλέγχω, ξω, beschuldigen, gründlich widerlegen
ἔλεος, εέος, τὸ, Barmherzigkeit
ἐλεύθερος, α, ον, frey
ἕλκω, ξω, ziehen
ἐλπὶς, ίδος, ἡ, Hoffnung
ἐμπάζομαι, sorgen
ἐνιαυτὸς, ὁ, Jahr
ἑορτὴ ἡ, Fest
ἐπηρεάζω, schaden
ἐπιτήδειος, α, ον, geschickt
ἔπω, a. 1. εἶπα, sagen
ἕπομαι, folgen Dat.
ἔργον, τὸ, Werk, Handlung
ἐρείδω, σω, befestigen
ἐρευνάω ήσω, nachforschen
ἔρημος, ὁ, ἡ, einsam
ἔρις, ιδος, ἡ, Streit
ἑρμηνεύω, erklären
ἕρπω, ψω, kriechen
ἐρύκω, ξ. aufhalten
ἐρύω, ziehen
ἔρχομαι, ἐλεύσομαι, a. 2. ἦλθον, kommen

ἐρωτάω, ήσω, fragen, bitten
ἐσθίω, ίσω, essen
ἐσθλὸς, ὴ ὸν, gut
ἔσχατος, η, ον, letzte
ἑταῖρος, ὁ, Cammerad
ἐτάζω, άσω, untersuchen
ἕτοιμος, η, ον, bereit
ἔτος, εος, τὸ, Jahr
εὕδω, ήσω, schlafen
εὐθὺς, εῖα, ὺ, richtig, gerad
εὑρίσκω, ρήσω, finden
εὐχὴ, ἡ, Wunsch, Gebet
εὐνὴ, ἡ, Schlafkammer
ἐχθρὸς, ὰ, ὸν, feindlich
ἔχω, ἕξω, impf. εἶχον, Pr. ἔσχηκα. a2. ἔσχον haben
ἕω, a. 1. εἷσα, anziehen

Ζάω, ῶ, ζήσω, leben
ζεῦγος, εος, τὸ, Joch, Paar
ζημία, ἡ, Schaden
ζητέω, suchen
ζόφος, ȣ, ὁ, Finsterniß
ζύμη, ἡ, Sauerteig
ζωννύω, l. υμι, ζώσω, umgürten

Ἡγέομαι, führen, meynen
Ἥδω, ἥσω, ergötzen
Ἦθος, εος, τὸ, Sitten
Ἥκω, ξω, kommen
Ἠλεὸς, ȣ, ὁ, närrisch
Ἡλίκος, η, ον, wie groß?
Ἥλιος, ὁ, Sonne
Ἧλος, ȣ, ὁ, Nagel
Ἡμέρα, ἡ, Tag, Zeit
Ἠμύω, neigen
Ἡνία, ας, ἡ, Zügel
Ἡσύχιος, ίȣ, ὁ, ἡ, ruhig
Ἦχος, ȣ, ὁ, Schall

Θάλασσα, ἡ, Meer
Θάλλω, αλῶ, grünen
Θαμβέω, erstaunen
Θάπτω, ψω, begraben
Θαῤῥέω l. θαρσέω, ήσω, gutes Muths seyn
Θαυμάζω, verwundern
Θεάομαι, ασ. beschauen
Θεμελιόω, ich gründe
Θέμις, ιςος, l. ιδος, Gesetz
Θεράπων, ὁ, Bedienter
Θέρος, εος, τὸ, Sommer
Θεωρέω, betrachten
Θὴρ, ὸς, ὁ, wildes Thier
Θλάω, άσω, zerstossen
Θλίβω, ίψω, ängstigen
Θνήσκω Pr. τέθνηκα a. 2. ἔθανον, sterben
Θοίνη, ἡ, Schmaus
Θόρυβος, ὁ, Lärmen
Θολὸς, ȣ, ὁ, Unflath
Θραύω, brechen

Θράω,

Θράω, ήσω, sitzen
Θρέω, θροέω, lärmen
Θρῆνος, ὁ, Leidwesen
Θρῆσκος, ὁ, religiös
Θρὶξ. τριχὸς, ὁ, Haar
Θρύπτω, ψω, brechen
Θρώσκω, springen
Θυγάτηρ, τρὸς, ἡ, Tochter
Θυμιάω, άσω, räuchern
Θυμὸς, ὁ, Gemüth
Θύω, σω, schlachten
Θωὴ. Geldstrafe
Θώπτω, ψω, schmarotzen

Ἰάλλω, αλῶ, schicken
ἰάομαι, σ. heilen
Ἴδιος, ία, ιον, eigen, sein
ἶδος, εος, τὸ, Schweiß
ἱερὸς, ὰ, ὸν, heilig geweihet
ἱκανὸς, ὴ, ὸν, zureichend
ἱκνέομαι. ἵξομαι, a. 1. ἱκόμην, kommen
ἱλάσκομαι. σ, versöhnen
ἴλλος, ου, ὁ, Auge
ἰξὸς, οῦ, ὁ, Vogelleim
ἵππος, ὁ, ἡ, Pferd
ἵπταμαι, πτησ. fliegen
ἴσημι, wissen
ἶσος, η, ον, gleich
ἰσχὺς, ύος, ὁ, Stärke
ἰχθὺς, ύος, ὁ, Fisch
ἴχνος, εος, τὸ, Fußstapfe

Καθαίρω, αρῶ a. 1. ἐκάθηρα, ich reinige
καινὸς, ὴ, ὸν, neu
καιρὸς, ὁ, rechte Zeit
καίω, καύσω, brennen
κακὸς, ὴ, ὸν, bös
καέω, κέκληκα, rufen
καλὸς, ὴ, ὸν, schön
καλύπτω, ψ. bedecken
κάμνω κέκμηκα, ermüden
κάμπτω, ψω, biegen
κάπηλος, ου, ὁ, Krämer
καρδία, ἡ, Herz
καρπὸς, ὁ, Frucht
καρφω, ψω, trocknen
καυχάομαι, ησ. rühmen
κεῖμαι, σομαι, liegen
κελεύω, befehlen
κέλλω, λῶ, länden
κενόω, ausleeren
κεντέω, stechen
κεραμεὺς, έως, ὁ, Töpfer
κεραννύω, νυμι, f. άσω, vermischen
κέρας, ατος, τὸ, Horn
κεραυνὸς, ου, ὁ, Donnerstrahl
κερδαίνω, ήσω, gewinnen
κεύθω, σω, verbergen
κεφαλὴ, ἡ, Haupt
κῆδος, εος, τὸ, Sorge
κῆπος, ου, ὁ, Garten

κηρύσ-

κρύσσω, ξω, ausrufen
κίνδυνος, ου, τὸ, Gefahr
κινέω, bewegen
κλαίω, κλαύσω, weinen
κλάω, άσω, brechen
κλείω, schliessen, rühmen
κλέπτω, stehlen
κλῆρος, ὁ, Loos
κλίμαξ, ακος, ἡ, Stuffe
κλίνω, νῶ, liegen
κλύζω, waschen
κοιλία, ἡ, Leib
κοιμάω, ήσω, schlafen
κοινὸς, gemein
κοίτη, ἡ, Bette
κολάζομαι, bestrafen
κόλαξ, κος, Schmeichler
κόλλα, Leim
κόλπος, ου, ὁ, Schooß
κολυμβάω, schwimmen
κομέω, & ίζω, sorgen
κονέω, eilen, dienen
κόνις, εος, ἡ, Staub
κόπος, ὁ, Arbeit
κόπτω, hauen
κορεννύω, έσω, reinigen
κόρη, ης, ἡ, Mädchen
κοσμέω, ήσω, schmücken
κράζω, schreyen
κρατέω, halten, herrschen
κρεμάω, άσω, aufhängen
κρημνὸς, ὁ, steiler Ort

κρίζω, ξω, rauschen
κρίνω, νῶ, richten
κρότος, ου, ὁ, das Klappern
κρούω, σω, anklopfen
κρύπτω, ψω, verbergen
κτάομαι, ήσ. besitzen
κτείνω, ενῶ, tödten
κτίζω, erschaffen
κύβος, ου, ὁ, Würfel
κυλίω, wälzen
κῦμα, τος, τὸ, Meereswelle
κύπτω, ψω, sich bücken
κῦρος, εος, τὸ, Ansehen
κύων, κυνὸς, ὁ, ἡ, Hund
κῶλον, τὸ, Glied
κολύω, verhindern
κώμη, ἡ, Dorf
κῶμος, ου, ὁ, Schmaus
κωφὸς, ἡ, ὸν, taub, dumm

Λαγχάνω, λήξω Pr. m. λελογχα, durchs Looß bekommen
λαλέω, reden
λαμβάνω, λήψομαι, nehmen
λάμπω, leuchten
λανθάνω, (λάω l. λάθω) λήσω, verborgen seyn

λάτρις, ιος, ὁ, ἡ, Knecht, Magd
λάω, sehen, geniessen
λέγω, ξω, χα, sagen
λεία, ας, ἡ, Beute
λεῖος, ὁ, glatt
λείπω, verlassen
λείχω, ξω, belecken
λεπτὸς, ἡ, ὸν, dünne
λέπος, εος, τὸ, Rinde
λευκὸς, ἡ, ὸν, weiß
λῆρος, ȣ, ὁ, Kindereyen
λίθος, ὁ, Stein
λιμὸς, ȣ̃, ὁ, Hunger
λίος, τὸ, Fettigkeit
λίσσομαι, suppliciren
λοιδορέω, ήσω, schimpfen
λοιμὸς, ὁ, Pest
λȣ́ω, ȣ́σω, waschen
λήγη, ἡ, Finsterniß
λυμαίνω, ανῶ, reinigen
λύκος, ὁ, Wolf
λύσσα, ης, ἡ, Raserey
λύω, ύσω, auflösen
λύχνος, ὁ, Leuchte
λώβη, ἡ, Beschimpfung

Μαίνομαι, ανȣ̃μαι, unsinnig seyn

μακρὸς, ὰ, ὸν, weit
μαλακὸς, ὴ ὸν, weich
μαλὸς, ὴ ὸν, zart
μανθάνω, (μαθέω) ήσομαι a. 2. ἔμαθον, lernen
μάντις, εως, ὁ, Wahrsager
μαραίνω, ανῶ, verwelken
μάρτυρ, ος, Zeuge
μάσσω, ξω, abwischen
μαστεύω, suchen
μάστιξ, γος, ἡ, Peitsche
μαστὸς, ȣ̃, ὁ, Brust
μάχομαι, ήσ. & έσ. kämpfen
μέγας, άλη, α, groß
μέθυ, υος, τὸ, Meth, Wein
μεῖραξ, ακος, Jüngling
μείρω, μερῶ, theilen
μέλει, μελήσει, es liegt mir am Herzen
μέλι, ιτος, Honig
μελος, εος, τὸ, Glied
μέμφεμαι, ψ. klagen
μένω, νῶ, bleiben
μέριμνα, ἡ, Sorge
μέσος, η, ον, mitten
μεστὸς, ἡ, ὸν, voll

μῆδος,

μῆδος, εος, τὸ, Sorge
μῆκος, εος, τὸ, Länge
μὴν, νὸς, ὁ, Monat
μηνύω, anzeigen
μιαίνω, ανῶ, beflecken
μιγνύω l. υμι, μίξω, mischen
μικρὸς, ὰ, ὸν, klein
μιμέομαι, nachahmen
μιμνήσκομαι, μνηοθήσομαι, sich erinnern
μινυὸς, ȣ̃, ὁ, klein
μισέω, hassen
μισθὸς, ȣ̃, ὁ, Lohn
μόγος, ȣ, ὁ, Arbeit
μοιχὸς, ὁ, Ehebrecher
μόνος, η, ον, allein
μορφόω, bilden
μόχθος, ὁ, Mühseligkeit
μῦθος, ὁ, Rede, Fabel
μυκτὴρ, ῆρος, ὁ, Nase
μῦσος, εος, τὸ, Laster
μύω, verschliessen
μωμάομαι. ήσ. tadeln
μωρὸς, ὰ, ὸν, thöricht

Ναὸς, ȣ̃, ὁ, Tempel
νάρκη, ἡ, Schläfrigkeit
ναῦς, ναὸς, ἡ, Schiff
νεῖκος, εος, τὸ, Zänkerey
νεκρὸς, ὰ, ὸν, todt
νέμω, vertheilen
νέος, α, ον, neu, jung
νέυω, σω, winken
νέφος, εος, τὸ, Wolke
νέω, ήσω, schwimmen
νήπιος, ȣ, ὁ, Kind
νῆςις, εως, ὁ, ἡ, nüchtern
νήφω, ψω, nüchtern seyn
νικάω, ήσω, überwinden
νίπτω, ψω, sich waschen
νοέω, denken, verstehen
νόσος, ȣ, ὁ, Krankheit
νύμφη, ης, ἡ, Braut
νὺξ, κτὸς, ἡ, Nacht
νύσσω, ξω, durchgraben

Ξένος, ȣ, ὁ, Fremder
ξέω, έσω, kratzen
ξηρὸς, ὰ, ὸν, dürr
ξύλον, ȣ, τὸ, Holz

Ὄγκος, ȣ, ὁ, Geschwulst
ὁδὸς, ȣ̃, ἡ, Weg
ὀδὲς, όντος, ὁ, Zahn

ὀδύνη, Schmerz
ὀδύρομαι, ῦμαι, wehklagen
ὄζω, ήσ, έσ, stark riechen
ὀιζὺς, ύος, ἡ, Trübsal
οἶκτος, ὁ, Mitleiden
ὄιγω, ξω. Pr. m. ῷγα, öffnen
οἰκέω, a. 1. ῴκησα, wohnen
οἴμη, ἡ, Weg
οἶνος, ὁ, Wein
οἷος, α, ον, was für einer
ὄιομαι, l. οἶμαι, οιήσ. meynen
ὄιχομαι, ήσ. weggehen
ὀκνέω, verzögern
ὀλλύω l.. λυμι, f. ὀλέσω Pr. m. ὦλα, att. ὄλωλα, verderben, verlieren
ὀλίγος, η, ον, wenig
ὅλος, η, ον, ganz
ὁμαλὸς, ἡ, ὸν, eben
ὁμιλέω, mit jemand reden
ὀμνύω, ὀμόσω, schwören
ὁμὸς, ἡ, ὸν, gleich, gerade
ὄναρ, τὸ, Traum
ὄνειδος, εος, τὸ, Schimpf
ὄνημι, ὀνήσω, helfen
ὄνομα, τος, τὸ, Name
ὄνος, ὁ, ἡ, Esel
ὀξὺς, εῖα, ὺ, έος, scharf
ὅπλα, ων, τὰ, Waffen
ὀπτάνω f. ὄψ. sehen
ὀπτάω, ήσω, rösten
ὀπώρα, ας, ἡ, Herbst
ὁράω, άσω, sehen
ὀργάω, άσω, heftig begehren
ὀρέγομαι, ξ, verlangen G.
ὀρθὸς, ἡ, ὸν, richtig
ὄρθρος, Morgendämmerung
ὅρκος, ϐ, ὁ, Eid
ὁρμάω, ήσω, heftig rennen
ὄρνις, ιθος, ὁ, ἡ, Henne
ὄρος, εος, τὸ, Berg, ὅρος, ϐ, Gränze
ὀρχέομαι, ησ. tanzen
ὀρύσσω, ύξω, graben
ὄρω, ὀρῶ, erregen
ὅσιος, ία, ον, heilig
ὅσος, η, ον, wie groß, viel?
ὀσφραίνομαι, ανϐ, riechen
ὀτρύνω, υνῶ, antreiben
οὐρανὸς, ὁ, Himmel
οὖρος, ϐ, ὁ, Hüter
οὖς, ὠτὸς, τὸ, Ohr
ὀφείλω, ήσω, schuldig seyn

ὀχθέω,

ὀχθέω, unwillig seyn
ὄχλος, ὁ, Menge Volks
ὄχος, ου, & εος, Fuhrwerk
ὄψον, ου, τὸ, Zugemüse

Παῖς, δὸς, ὁ, ἡ, Knabe
πάλη, ἡ, das Ringen
παρθένος, ου, ἡ, Jungfer
πᾶς, ᾶσα, πᾶν, all, jeder
πάσχω, πείσομαι, Pr. m. πέπονθα, leiden
πατάσσω, ξω, schlagen
πατέω, treten
παύω, σω, aufhören
πέδον, ου, τὸ, Erde
πεζὸς, ἡ, ὸν, zu Fusse
πείθω πείσω, Pr. m. πέποιθα, überreden
πεινάω, άσω, hungern
πειράω, versuchen
πείρω, ερῶ, durchgehen
πέμπω, ψω, senden
πένομαι, arbeiten
πέρας, ατος, τὸ, Grenze
πέρθω, σω, verwüsten
περισσεύω, Ueberfluß haben
πετάω, άσω, ausbreiten
πέτομαι, πτήσω, fliegen
πηγὴ, ἡ, Brunn
πηγνύω, befestigen
πηρὸς, ὁ, verstümmelt
πιάζω, fassen
πιέζω, drücken
πικρὸς, ὰ, ὸν, bitter
πίναξ, ακος, ὁ und πλὰξ, ακος, Tafel
πίνω, πώσω, trinken
πίπτω, πέσω, fallen
πλάσσω, άσω, bilden
πλάνη, ἡ, Irrthum
πλατὺς, εῖα, ὺ, breit
πλέκω, zusammenbinden
πλευρὰ, ἡ, Ribbe, Seite
πλέος, ὁ, voll
πλέω, εύσω, schiffen
ὁ πλησίον (ῶν), der nächste
πλήσσω, ξω, schlagen
πλουτέω, reich seyn
πνέω, εύσω, blasen
πνίγω, ξω, ersticken
ποθέω, ήσω, begehren
ποιέω, ήσω, machen
ποίκιλος, mannichfaltig
ποιμὴν, ένος, ὁ, Hirte
πόλεμος, έμου, Krieg
πόλις, εως, ἡ, Stadt

πολὺς, πολλὴ, πολὺ, viel
ποταμὸς, ȣ, ὁ, Fluß
πȣ̃ς, ποδὸς, ὁ, Fuß
πρᾶος, α, ον, sanft
πράσσω, thun
πρέπω, sich schicken
πρεσβὺς, εῖα, ὺ, έος, alt
πρήθω, πίμπρημι, πρήσω, anzůnden
πρίω, l. πρίζω, spalten
πτάω, sich stossen
πτερὸν, ȣ, τὸ, Flůgel
πτοέω, erschrecken
πτύσσω, ξω, falten
πτύω, ύσω, ausspeyen
πυκνὸς, ὴ, ὸν, dicht
πύλη, ἡ, Thor
πύνθανομαι, πεῦσ. a. 2. ἐπυθόμην, ausforschen
πῦρ, ρὸς, τὸ, Feuer
πύργος, ὁ, Thurm
πωλέω, verkaufen
πωρόω, erhårten

Ῥάβδος, ȣ, ἡ, Ruthe
ῥαίνω, ῥανῶ, begiessen
ῥαπὶς, ίδος, ἡ, Gerte
ῥάπτω, nåhen, verfertigen
ῥέω, l. ῥύω, ῥεύσω, fliessen
ῥέω, ῥύσω, ἔῤῥηκα, sagen
ῥήσσω, ῥηγνύω, ξω, reissen
ῥίζα, ης, ἡ, Wurzel
ῥίπτω, wegwerfen
ῥομφαία, ας, ἡ, Degen
ῥύομαι, σ, ziehen, befreyen
ῥύπος, ȣ, ὁ, Unflath
ῥωννύω, l. υμι, stårken

Σαλεύω, stark bewegen
σαλπιγξ, γος, Trompete
σὰρξ, κὸς, ἡ, Fleisch
σάττω, ξω, belåstigen
σαφὴς, έως, ὁ, ἡ, offenbar
σβέννυμι, έσω, auslöschen
σέβομαι, verehren
σείω, σω, erschůttern
σεμνὸς, ὴ, ὸν, ehrwůrdig
σῆμα, τος, τὸ, Zeichen
σήπω, ψω, faulen
σθένος, εος, τὸ, Stårke
σιγάω, ήσω, schweigen
σίδηρος, ȣ, τὸ, Eisen
σῖτος, ȣ, τὸ, Getraide
σιωπάω, ήσω, stillschweigen
σκάζω, άσω, hinken
σκάπτω, ψω, graben
σκέπτομαι, beschauen
σκεῦος, εος, τὸ, Gefåß

σκηνόω

σκηνόω, wohnen
σκιὰ, ᾶς, ἡ, Schatten
σκληρὸς, ὰ, ὸν, hart
σκοτος, εος, Finsterniß
σκώπτω, spotten
σοφὸς, ὴ, ὸν, weise
σπαράσσω, ξω, zerreissen
σπάω, ziehen
σπαταλάω, verschwenden
σπείρω, ερῶ, säen
σπεῖρα, ας, ἡ, Rotte
σπεύδω, εύσω, eilen
σπιλόω, beflecken
σπλαγχνίζομαι, ein innigstes Mitleiden tragen
σταυρὸς, ȣ, ὁ, Creutz
στέγω, bedecken, ertragen
στείβω, treten
στείχω, ξω, einhergehen
στέλλω, λῶ, senden
στενὸς, ὴ, ὸν, enge
στέργω, ξω, lieben
στερεὸς, ὰ, ὸν, dicht
στερέω, έσω l. ή, berauben
στέφω, ψω, krönen
στῆθος, εος, τὸ, Brust
στηρίζω, ξω, befestigen
στίλβω, ψω, glänzen
στίζω, ξω, stechen
στόμα, ατος, τὸ, Mund
στορέω, έσω, streuen
στρατέυομαι, έυσ. kriegen
στρέφω, ψω, umkehren
στῆνος, εος, τὸ, Ueppigkeit
στυγέω, hassen
στύλος, ȣ, ὁ, Säule
συλάω, ήσω, berauben
σύρω, ρῶ, ziehen
σφάλλω, λῶ, umstürzen
σφάζω, ξω, schlachten
σφοδρὸς, ὰ, ὸν, heftig, stark
σφραγὶς, ἰδος, Siegel
σχίζω, ίσω, spalten
σώζω, σω, erretten
σῶμα, τος, τὸ, Körper
σωρέυω, aufhäufen

Ταλάω, άσω, leiden
ταμεῖον, ȣ, τὸ Cabinet
ταπεινόω, erniedrigen

ταράσσω, beunruhigen
τάσσω, ordnen
ταχὺς, εῖα, ὺ, geschwind
τείνω, τενῶ, ausdehnen
τεῖχος, εος, τὸ, Mauer
τεκμήριον, ίȣ, τὸ, Merkmal
τελέω, ήσω, vollenden
τέλλω, λῶ, aufgehen
τέμνω, τεμῶ, schneiden
τέρας, ατος, τὸ, Wunder
τερέω, έσω, bohren
τέρπω, ψω, ergötzen
τεύχω, verfertigen
τέχνη, ης, ἡ, Kunst
τήκω, erweichen
τηρέω, verwahren
τίκτω, (τέκω) τέξομαι, Pr. m. τέτοκα, gebähren
τιτθὸς, ȣ, ὁ, Brust
τιτρώσκω, τρώσω, verwunden
τίω, ίσω, ehren, rächen
τοῖχος, ὁ, Wand
τολμάω, ήσω, erkühnen
τόπος, ȣ, ὁ, Ort
τράγος, ὁ, Bock
τράχηλος, ȣ, ὁ, Hals
τραχὺς, εῖα, ὺ, έος, rauh
τρέπω, ψω, umkehren
τρέφω, θρέψω, ernähren
τρέχω, θρέξω, laufen
τρέω, & τρέμω, zittern
τρίβω & τρύω, stossen
τρώγω, ξω, nagen, essen
τυγχάνω, τεύξομαι, a. 2. ἔτυχον, erlangen, seyn
τυλίττω, einwickeln
τύπος, ὁ, Gepräge
τυφλόω, ώσω, verblenden
τύφος & τῦφος, ὁ, Rauch

Ὕαλος, ȣ, ὁ, ἡ, Glas
ὑβρίζω, ίσω, beschimpfen
ὑγιὴς, έως, ὁ, ἡ, gesund
ὑγρὸς, ὰ, ὸν, feucht
ὕδωρ, ατος, τὸ, Wasser
ὑμνέω, besingen
υἱὸς, ȣ, ὁ, Sohn
ὕλη, ἡ, Materie
ὕπνος, ὁ, Schlaf
ὕϛερος, ὁ, der letzte
ὑφάω, weben

ὕψος, εος, τὸ, Höhe
ὕω, ὕσω, regnen

Φάγω, f. m. φάγομαι für γεῦμαι, aufzehren
φαίνω, ανῶ, leuchten
φάραγξ, γγος, ἡ, Thal
φάρμακον, τὸ, Arzney
φάτνη, ης, ἡ, Krippe
φαῦλος, η, ον, unnütz
φένων, ῶ, tödten
φέρω, οἴσω a. 1. ἤνεγκα, tragen
φείδομαι, σ. verschonen
φεύγω, ξ. fliehen
φῆλος, ὁ, Betrüger
φήμη, ἡ, Gerücht, Sage
φθάνω, άσω, zuvorkommen
φθέγγομαι, γξ. reden
φοβέομαι, ηθήσ. fürchten
φθίνω, σω, l. φθείρω, verderben
φθόνος, ὁ, Neid
φίλος, ὁ, Freund
φιμόω, den Mund stopfen
φλέγω, ξω, entzünden
φλέω, plaudern
φράζω, σω, reden
φρονέω, klug seyn
φρίσσω, ξω, sich entsetzen
φροντίζω, besorgen
φυλάττω, ξω, bewachen
φυλὴ, ἡ, Zunft, Stamm
φυσσάω, ήσω, aufblasen
φύω, σω, zeugen
φωνέω, rufen
φὼρ, ωρὸς, Dieb

Χαίνω, άνω, lechzen
χαίρω, χαρῶ, freuen
χαλάω, άσω, nachlassen
χαλεπὸς, ἡ, ὸν, schwer
χαλινὸς, ου, ὁ, Zügel
χαλκὸς, ου, ὁ, Erzt
χαράσσω, ξω, schnitzen
χάρις, ιτος, ἡ, Gnade
χεῖμα, τος, τὸ, Winter
χεὶρ, ρὸς, ἡ, Hand
χεω, εύσω, giessen
χήρα, ας, ἡ, Witwe
χθὼν, ονὸς, ἡ, Erdreich
χιὼν, όνος, ὁ, Schnee

χλευάζω, άσω, verspotten
χλιαρὸς, ὰ, ὸν, laulicht
χολὴ, Galle
χόρτος, ȣ, ὁ, Gras
χράω, ήσω, leihen, ομαι, gebrauchen
χρεία, ας, ἡ, Nothdurft
χρίω, ίσω, salben
χρόνος, ȣ, ὁ, Zeit
χρυσὸς, ȣ͂, ὁ, Gold
χωλὸς, ὴ, ὸν, hinkend
χῶρος, ȣ, ὁ, Land, Ort

Ψάω, ήσω, abwischen
ψεύδομαι, εύσομαι, lügen
ψιθυρίζω, ίσω, sumsen
ψυχὴ, ἡ, Seele, Leben
ψύχομαι, f. 2. ψυγήσ. erfrischen

Ὠθέω, ώσω, treiben
ὦμος, ὁ, Schulter
ὠνέομαι, ήσ. kaufen
ὠὸν, ȣ͂, τὸ, Ey. ὦον, ȣ, τὸ, obere Theil des Hauses
ὥρα, ας, ἡ, Sorge
ὠφελέω, ήσω, nützen
ὤψ, ὠπὸς, ὁ, Gesicht

Die schwersten Stammwörter im N. T. *)

Αγαγειν, αγειν
αισθωνται, αισθανομαι
ακηκοα, ακȣω
αναγεγεννημενοι, αναγενναω
ανεγνων, αναγινωσκω
ανεωχα, ανοιγω
ανηνεγκα, αναφερω
ανηφθην, αναπτω
ανηχθην, αναγω
αντεςησα, ανθιςημι
απαρον, απαιρω
απεβησαν, αποβαινω
απεδημησε, αποδημεω
απεδον-

*) Die Tonzeichen sind hier darum weggelassen worden, damit der Lehrer seine Schüler dabey anführe, sie nach S. 9. selber darunter zu setzen.

απεδοντο, αποδιδωμι
απελευσονται, απερχομαι
απεθανε, αποθνησκω
απεϛειλαν, αποϛελλω
απηγχα, απαγχω
απηεσα, απειμι
απηλασε, απελαυνω
απηλθον, απερχομαι
απηνεγκαι, αποφερω
αποβησ. αποβαινω
απεθανη, αποθνησκω
απωθωμεθα, αποθεομαι
αραι, αιρω
αφεθην, αφηκαι, αφιημι
Βληθη, βαλλω
Γεγονα, γινομαι
γημη, γαμεω
γνȣς, γινωσκω
Δεδεμαι, δεω
δειραντες, δερω
δεξαι, δεχω
διεδων, διαδιδωμι
διειλεν, διαιρεω
διεληλυθοτα, διερχομαι
διενεγκη, διαφερω
διερρηξε, διαρρηγνυμι
διεσπαρησαν, διασπειρω
δȣς, διδωμι
δραμων, τρεχω
δως, διδωμι
Εθηκα, τιθημι

εισδραμων ειϛρεχω
εισηλθον εισερχομαι
εισηει, εισειμι
ειωθα, εθω
εκβεβληκα, εκβαλλω
εκλησω, λανθανω
εκπεσειν, εκπιπτω
εκρυβην, κρυπτω
εκτραπη, εκτρεπω
ελαβε, λαμβανω
ελαχε, λαγχανω
ελευσομαι εληλυθα, ελθων, ſ. ερχομαι
ἑλομενος, αιρεω
εμαθον, μανθανω
εμνηοθημιν, μιμνησκω
εμπεσαι, εμπιπτω
ενεγκας, φερω
ενετυχον, εντυγχανω
ενεχθηναι, φερω
εξειλετο, εξελε, εξαιρεω
εξενεγκειν, εξοισω, εκφερω
επαθον, πασχω
επεσα πιπτω
επηγγειλατο, απαγγελλω
επηνησε, επαινεω
επιγνȣς, επιγνωσκω
Θεις, θεοθε, θω, τιθημι
Καμητε, καμνω
καταβηθι, καταβαινω

καθȣ, καθημαι, κατεβην, καταβηθι, καταβαινω
κατεβληθη, καταβαλλω
κατεδραμεν, κατατρεχω
Λαβε, ληψεσθαι, λαμβανω
Μαθειν, μανθανω
μεμιασμενος, μιαινω
μεταβη, μεταβαινω
μετεσχηκεν, μετεχω
μνησθης, μιμνησκω
Οιδα, ειδεω
οισω, φερω
οναιμην, ονημι
οψει, οφθησομαι, οπτανω
Παθειν, πασχω
πεση, πιπτω
πραθηναι, πιπρασκω
Ρηθεν, ρεω
ρηξωσιν, ρηγνυω
Σβεσει, σβεννυμι
σεσωκε, σεσωσται, σωζω
σπαρεις, σπειρω
σταθη, στηθι, ιστημι
συλληφθηναι, συλληψη, συλλαμβανω
συμβαντες, συμβεβηκε, συμβαινω
συναραι, συναιρω
συνεβη, συμβαινω
συνειδυια, συνειδω
συνειληφυια, συλλαμβανω
συνεκερασε, συγκεραννυμι
συνεληλυθεισαν, συνερχομαι
συνεπιομεν, συμπινω
συνηκαν, συνιμι
συνεστειλαν, συστελλω
συνεχεον, συγχεω
σωθω, σωζω
Τεθεικα, τιθημι
τεθλιμμενη, θλιβω
τεθναναι, θνησκω
τεξεται, τικτω
τετυφωται, τυφοω
τυχειν, τυγχανω
Φανειν, φαινω
Φθαρει, φθειρω
Φυγειν, φευγω
Ωκοδομηθη, οικοδομεω
ωμιλει, ομιλεω

ΤΕΛΟΣ.

[illegible]

~~1014-955~~

Müller

BSB Bayerische StaatsBibliothek
MDZ Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Miller, Johann Peter,

Kurze und deutliche Anweisung zur Griechischen Sprache nebst einer auserlesenen Chrestomathie und den vornehmsten STammwoertern der griechischen Sprache

Leipzig 1791

Augsburg, Staats- und Stadtbibliothek -- Spw 3129
urn:nbn:de:bvb:12-bsb11281533-5
VD18 12504017-001